

NASZE

KATOWICE

NR 11 (207) | LISTOPAD 2025 | Bezpłatny informator miejski | www.katowice.eu | ISSN 1899-9530

Zielone światło dla tramwaju na południe

K. KALKOWSKI

Miasto pozyskało ponad 287,7 mln zł unijnego dofinansowania na budowę tramwaju na południe Katowic oraz węzła przesiadkowego w Kostuchnie. Umowy w tej sprawie podpisali przedstawiciele Miasta Katowice, Tramwajów Śląskich S.A. i Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Środki pochodzą z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) 2021–2027, w ramach działania Transport miejski, współfinansowanego z Funduszu Spójności. Więcej – s. 3

Bezpieczeństwo
krok po kroku

4

Miasto
daje UŚ teren
pod akademiki

5

Grażyna Bułka:
Moje miejsce
jest na Śląsku
i w teatrze

7

Listopad – Miesiąc
Profilaktyki
Zdrowia
Mężczyzn

9

Więcej
światła, mniej
wypadków na
przejeźciach

12

Czas na jarmark bożonarodzeniowy

Katowicki Rynek i pl. Obrońców Katowic jeszcze w listopadzie zamienią się w bajkową, tętniącą życiem świąteczną krainę – pełną muzyki, aromatów i uśmiechów. Drewniane domki, rozgrzewające napoje, regionalne przysmaki i rękodzieło od lokalnych twórców tworzą niepowtarzalny klimat, który przyciąga mieszkańców i turystów, nie tylko z kraju, ale i z zagranicy.

Rodziny z dziećmi znajdą tu mnóstwo atrakcji: spotkanie ze Świętym Mikołajem, wizytę w wiosce elfów, możliwość wysłania listu prosto do Laponii czy przejażdżkę na Mega Młynie, z którego rozciąga się bajkowy widok na cały Rynek. Dorośli mogą się cieszyć smakiem świąt: aromatycznym grzańcem, gorącą czekoladą i wyjątkowymi przysmakami z całego świata, a także odkryć wyjątkowe wyroby artystyczne. A gdy zapadnie zmrok, tysiące lampek i dekoracji zamienią centrum Katowic w magiczną scenę.

Jarmark Bożonarodzeniowy w Katowicach to nie tylko wydarzenie – to również świąteczne przeżycie, pełne emocji, radości i wspólnych chwil. Przyjdź z rodziną i zanurz się w zimowej magii, która co roku rozświetla serce miasta.

W tym roku czeka na Was jeszcze więcej magii:

- **Stajnia Mikołaja** – rodzinna gra zręcznościowa, pełna świątecznych wyzwań,
- **Sfera Bar** – ciepła kopała z grzańcem i gorącą czekoladą,
- **Airstream Food Truck** – amerykański klasyk w świątecznej odsłonie,

**21 listopada 2025 r. –
6 stycznia 2026 r.**

Rynek i pl. Obrońców Katowic

GODZINY OTWARCIA

Strefa handlowa:

→ **poniedziałek–czwartek,**
godz. 10.00–20.00,

→ **piątek–niedziela,**
godz. 10.00–21.00.

Strefa gastronomiczna czynna
do godz. 22.00,

wybrane punkty – do północy.

W dniach świątecznych i noworocznych
obowiązują specjalne godziny otwarcia,
aby każdy mógł poczuć świąteczny
klimat.

■ **interaktywne domki bajkowe**, w tym z bohaterami ulubionych filmów animowanych. Klasyczne postacie w świątecznej odsłonie. Dla dorosłych – powrót do dzieciństwa,

■ **nowe figury świetlne** – szukajcie niespodzianek,

■ **„Misiowa rodzina”** do wspólnych zdjęć.

Nie zabraknie również ulubionych punktów jarmarku. Będą więc:

■ **33-metrowy Mega Młyn** z panoramicznym widokiem na zimowe Katowice,

■ **wiktoriańska karuzela** z motywami śląskimi,

■ **12-metrowy Śląski Młyn**,

■ **kolejka elektryczna,**

■ **bajkowe domki** – manufaktura elfów i grające szopy,

■ **interaktywne domki i liczne dekoracje 3D**, nadające całemu Rynekowi bajkowy charakter.

Muzyka, występy i świąteczny klimat

Weekendy wypełni muzyka na żywo, kolędy, występy artystyczne i animacje dla dzieci, które sprawią, że odwiedzający poczują się jak w świątecznej opowieści.

Świąteczne smaki i aromaty

Na jarmarku nie zabraknie kultowych klasyków. Będzie można spróbować śląskiego tiramisu, owoców w czekoladzie, podplomyków, belgijskich frytek, langoszy, churrosów, bigosu z dziczyzny. Pojawią się też nowości: pieczone ziemniaki, zapiekanki raclette, kuchnia gruzińska, pieczone szprotki, naleśniki z ciepłą czekoladą, burgery, pieczone kasztany oraz nowe gatunki grzanego wina, likierów i piwnego grzańca. Tradycyjne świąteczne kubeczki jarmarkowe, dostępne w limitowanych wzorach, będą piękną pamiątką z zimowej przygody.

Rękodzieło i prezenty z duszą

Ponad 110 jarmarkowych domków z wyrobami artystycznymi, dekoracjami i produktami regionalnymi ze wszystkich zakątków świata pozwoli znaleźć niepowtarzalne prezenty i upominki, które zamienią tegoroczne święta w niezapomniane przeżycie. ■ SR

Galeria pod gołym niebem

Katowice stają się galerią pod gołym niebem. Ponad sto murali zdobi dziś ulice miasta, od kamienic po przejścia podziemne, przekształcając przestrzeń miejską w miejsce pełne koloru i historii.

Wśród najnowszych realizacji znalazł się mural Basi Flores przy ul. Słowackiego, powstały z okazji 160. urodzin Katowic. Dwa czarne pegazy na czerwonym tle symbolizują górniczą przeszłość miasta i jego dynamiczną przyszłość. – Katowice stają się coraz bardziej artystyczne. To moja interpretacja i artystyczna metafora Katowic, a jednocześnie prezent dla mieszkańców. Mam w sobie dużo radości, cały czas nie wierzę, że ten mural powstał i jest taki wielki. To jest mój największy obraz – mówi Basia Flores, autorka muralu. Ta realizacja jest również przykładem powstawania sztuki ulicznej na mieniu prywatnym, gdyż kamienica, na której został on wykonany, jest własnością wspólnoty mieszkaniowej. Katowice to jedno z nielicznych miast w Polsce, które posiada stronę internetową poświęconą muralom: murale.katowice.eu. Można tam znaleźć wirtualną galerię tego rodzaju sztuki ulicznej wraz z mapą lokalizacji i informacjami o ich autorach. ■

Z centrum na południe – tramwajem!

Katowice pozyskały ponad 287,7 mln zł unijnego dofinansowania na budowę tramwaju na południe miasta oraz węzła przesiadkowego w Kostuchnie, co przybliży realizację jednej z kluczowych inwestycji w rozwój komunikacji publicznej.

– Realizacja tramwaju na południe to jeden z kluczowych projektów transportowych w naszym mieście, który da realną alternatywę w wyborze sposobu poruszania się kilkudziesięciu tysiącom mieszkańców południowych dzielnic. Dlatego pomimo licznych przeciwności konsekwentnie dążymy do realizacji tej inwestycji i dzisiaj wykonujemy kolejny krok w tym kierunku. To zapewnienie środków zewnętrznych na budowę dwóch niezbędnych dla tego projektu elementów: linii tramwajowej z infrastrukturą towarzyszącą oraz węzła przesiadkowego w Kostuchnie – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Szacujemy, że koszt tych dwóch zadań wyniesie ponad 486 mln zł, jednak unijne dofinansowanie, jakie dzisiaj pozyskujemy, pokryje aż 287,7 mln zł. To pokazuje, że nasza wizja rozwoju transportu w Katowicach, oparta na proekologicznych rozwiązaniach, spotyka się z uznaniem także na poziomie krajowym i europejskim – podkreśla prezydent.

Nowa linia połączy Centrum Przesiadkowe Brynów z węzłem Kostuchna przy ul. Bażantów. Powstaną m.in. pętla autobusowa z ładowarkami dla elektryków, parking na ponad 120

miejsc, dwa parkingi bike & ride na blisko 90 rowerów, a także nowe drogi, chodniki, drogi rowerowe i zieleń.

Tramwaj na południe

Na trasie nowej linii powstanie sześć przystanków, z czego trzy umożliwią wygodne przesiadki na autobus w systemie „drzwi w drzwi”. Podróż z Kostuchny do Rynku zajmie w godzinach szczytu ok. 20–24 minut, co będzie szybszą alternatywą dla dojazdu samochodem. Wzdłuż trasy powstanie też droga rowerowa oraz parkingi dla rowerów przy przystankach.

– Wniosek o wydanie decyzji środowiskowej umożliwiającej realizację inwestycji „Tramwaj na południe” został złożony w lutym 2019 roku. We wrześniu 2020 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach wydał decyzję środowiskową, ta jednak została zaskarżona przez Górnośląskie Towarzystwo Przyrodnicze im. Andrzeja Czudka oraz Stowarzyszenie „Razem z Naturą”. Sprawa została przekazana do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, która od tego czasu wniosek rozpatrywała i kilkanaście razy przesuwiała termin wydania decyzji w tej sprawie – mówi Sandra Hajduk, rzecznik prasowa Urzędu Miasta.

Po uzyskaniu pozytywnej decyzji Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Katowickiej Inwestycje S.A., które w imieniu miasta będą odpowiedzialne za tę inwestycję, będą mogły powrócić do prac nad linią tramwajową na południe Katowic. Zaktualizowano opracowaną wcześniej koncepcję, która wymagała dostosowania do aktualnej sytuacji.

Przypomnijmy: 21 sierpnia 2023 r. GDOŚ wydała długo wyczekiwaną decyzję środowiskową, a w ubiegłym roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał korzystny dla miasta wyrok odrzucający skargę organizacji ekologicznych na decyzję środowiskową GDOŚ. Sąd podkreślił, że linia nie będzie przebiegać przez rezerwat w Ochojcu i w związku z tym inwestycja jest bezpieczna dla jego fauny i flory.

28 lutego 2025 r. złożono wniosek o wydanie decyzji ZRID wraz z Raportem oddziaływania na środowisko i inwentaryzacją przyrodniczą w ramach ponownej oceny oddziaływania. Równoległe z postępowaniem w sprawie wydania decyzji ZRID w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) jest prowadzone postępowanie administracyjne w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, które wynika z obowiązków nałożonych w Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia.

Po uzyskaniu wymaganych dokumentów start inwestycji powinien nastąpić w październiku 2026 r., a całość prac winna się zakończyć w 2029 r. ■ RED

Tramwaje Śląskie inwestują na granicy dwóch dzielnic

Tramwaje Śląskie zmodernizują torowisko na granicy dzielnic Zawodzie i Szopieniec-Burowiec. Wagon pojadą na tym odcinku szybciej, a pasażerowie zyskają bardziej komfortowe warunki podróży. W ostatnich tygodniach spółka poszukiwała wykonawcy prac budowlanych.

Przedmiotem przedsięwzięcia jest odcinek od zajezdni tramwajowej w Zawodziu do budynków zakładu Baterpol przy ul. Obrońców Westerplatte 108.

Nowa infrastruktura zastąpi bardzo wysłużone torowisko. Efektem robót będzie:

- skrócenie czasu podróży poprzez podniesienie maksymalnej prędkości przejazdu tramwajów,
- zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- podniesienie komfortu obsługi podróżnych,
- zmniejszenie emisji drgań i hałasu,
- poprawa estetyki infrastruktury tramwajowej.

W sierpniu bieżącego roku Tramwaje Śląskie ogłosiły przetarg, którego celem jest

wybór wykonawcy modernizacji. Do postępowania stanęło siedem firm. W ostatnich tygodniach trwała ocena ofert rywalizujących podmiotów, po jej zakończeniu nastąpi wybór wykonawcy. Wyłoniony oferent

będzie miał 16 miesięcy na realizację prac, licząc od dnia podpisania umowy.

Przebudowa obejmie:

- dwutorowe torowisko tramwajowe na długości ok. 1,2 km,

- węzeł rozjazdowy na wjeździe do zajezdni tramwajowej (ok. 250 m),
- chodniki i przejścia dla pieszych, kolidujące zjazdami, sieć trakcyjną,
- tramwajowe perony przystankowe i wiaty.

Tramwaje Śląskie planują przeznaczyć 42 mln zł na realizację prac budowlanych. Przedsięwzięcie będzie dofinansowane z funduszy unijnych i jest częścią wielkiego programu inwestycyjnego spółki. W jego zakres wchodzi m.in. modernizacja i budowa nowych linii tramwajowych w Katowicach i na terenie sześciu innych miast Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Wartość tych zadań wyniesie łącznie 1,3 mld zł, z czego 735 mln zł dołoży Unia Europejska.

W październiku bieżącego roku, podczas XXIII Samorządowego Forum Kapitału i Finansów, Miasto Katowice, Tramwaje Śląskie i Centrum Unijnych Projektów Transportowych podpisały umowę na dofinansowanie przedsięwzięcia. ■

Bezpieczeństwo krok po kroku

Zmienia się świat, w którym żyjemy. Coraz częściej słyszymy o gwałtownych burzach, przerwach w dostawie prądu, cyberatakach czy fake newsach, które potrafią wywołać więcej zamieszania niż sama awaria. Do tego wojna za wschodnią granicą przypomniła nam, jak krucha potrafi być codzienna normalność. Ale to powód nie do strachu, tylko do podjęcia rozsądnych działań. Na bezpieczeństwo można się przygotować.

Każdy z nas ma wpływ na to, jak poradzimy sobie w trudniejszej sytuacji. Bo bezpieczeństwo to nie tylko zadanie służb, wojska czy miasta – to także codzienne nawyki, które budują naszą odporność. Wystarczy kilka prostych kroków, by zwiększyć swoje poczucie spokoju i gotowości.

Można zacząć od rzeczy banalnych: mieć w domu latarkę, zapas wody, podstawowe leki, numer do sąsiada, z którym można się wzajemnie wspierać. Warto też wiedzieć, jak wyglądają sygnały alarmowe, jak przygotować prosty plecak ewakuacyjny, a nawet jak zadbać o swoje zwierzęta w razie dłuższej przerwy w dostawie prądu. Takie drobiazgi nie zajmują wiele czasu, a w sytuacji kryzysu mogą mieć ogromne znaczenie.

W Katowicach od lat mówimy o tym, że bezpieczeństwo zaczyna się tu, gdzie mieszkamy – na naszym osiedlu, w bloku, wśród sąsiadów. Drobne działania zwiększają odporność całej społeczności – od posiadania apteczki po zainstalowanie aplikacji RSO. Dlatego w najbliższych wydaniach gazety opublikujemy cykl artykułów „Bezpieczne Katowice – krok po kroku”. Będziemy w nich prostym językiem tłumaczyć, jak reagować w różnych sytuacjach: co zrobić, gdy zabraknie prądu, jak rozpoznać komunikaty ostrzegawcze, jak pomóc osobom starszym czy jak zachować się w tłumie.

Nie chodzi o to, by się bać, lecz o to, by wiedzieć. Bo przygotowanie daje spokój, a spokój to najlepsza forma bezpieczeństwa. ■

Bądź na bieżąco z oficjalnymi komunikatami

Zawsze korzystaj z oficjalnych kanałów, takich jak:

- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji: mswia.gov.pl.
- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB): rcb.gov.pl – to miejsce, gdzie znajdziesz aktualne ostrzeżenia.
- Radio i Telewizja Polska (TVP): stacje telewizyjne i radiowe, szczególnie w czasie kryzysu, zapewniają najnowsze informacje na temat zagrożeń.
- Strona Urzędu Miasta: katowice.eu oraz media społecznościowe miasta.

Pytania do ekspertów

TOMASZ KĘPA
NACZELNIK WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA
KRYZYSOWEGO URZĘDU MIASTA
KATOWICE

Jakie działania podejmuje miasto, by przygotować się na sytuacje masowego zagrożenia, np. kataklizmy, awarie infrastruktury czy sytuacje militarne?

– Miasto na bieżąco inwentaryzuje posiadane zasoby oraz analizuje potrzeby własne dla zabezpieczenia miasta i jego mieszkańców. W najbliższym czasie miasto planuje nabyć szereg przedmiotów i urządzeń specjalistycznych, w tym agregaty prądotwórcze, pompy wody, środki uzdatniania wody oraz odzież ochronną i środki dezynfekujące. Równoległe do tych działań już od czerwca bieżącego roku funkcjonariusze Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach oraz pracownicy Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego realizują zlecenia kontrolne w obiektach, które w przeszłości pełniły funkcje budowli ochronnych, by ocenić ich przydatność do ochrony ludności w czasie teraźniejszym i w przyszłości. ■

ST. BRYG.
ARKADIUSZ KORZENIEWSKI
KOMENDANT PAŃSTWOWEJ STRAŻY
POŻARNEJ W KATOWICACH

Jak się zachować, gdy usłyszymy syrenę alarmową lub komunikat ostrzegawczy, ale nie wiemy jeszcze, czego dotyczy sytuacja?

– W pierwszej kolejności zachowajmy spokój i nie podejmujmy pochopnych decyzji. Sygnał alarmowy może oznaczać zarówno rzeczywiste zagrożenie, jak i ćwiczenia, dlatego najpierw należy włączyć radio lub telewizor i sprawdzić oficjalne komunikaty przekazywane przez służby, w szczególności przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB), lokalne stacje radiowe czy media publiczne. W czasie trwania sygnału należy przerwać wykonywaną pracę, wyłączyć urządzenia elektryczne i gazowe oraz zamknąć okna i drzwi, aby ograniczyć ewentualne skutki zagrożenia. Jeśli znajdujemy się na zewnątrz, należy unikać otwartych przestrzeni i w miarę możliwości schronić się w najbliższym budynku. Do czasu uzyskania szczegółowych informacji najlepiej pozostać

w bezpiecznym miejscu, zachować czujność i stosować się do poleceń służb ratowniczych lub komunikatów władz. Pamiętajmy, że w Polsce obowiązują dwa podstawowe sygnały alarmowe: ogłoszenie alarmu, czyli dźwięk modulowany trwający trzy minuty, oraz odwołanie alarmu, czyli dźwięk ciągły, również trwający trzy minuty. ■

.....
Masz pytania do ekspertów z zakresu obrony cywilnej? Prześlij je na adres: redakcja@katowice.eu.
Odpowiedzi na najważniejsze pytania zamieścimy w kolejnych numerach „Naszych Katowic”.

Miasto daje UŚ teren pod akademiki

Miasto Katowice przekazało Uniwersytetowi Śląskiemu nieruchomości o łącznej powierzchni blisko 5,5 tys. m kw. w rejonie ulic Wodnej i Górniczej. Akt notarialny w tej sprawie podpisali prezydent Katowic Marcin Krupa oraz rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prof. dr hab. Ryszard Koziółek.

Darowizna obejmuje 12 działek o wartości ponad 8,7 mln zł, na których uczelnia planuje budowę nowoczesnych domów dla studentów i doktorantów. Zgodnie z umową inwestycja powinna zostać zrealizowana w ciągu 10 lat. Przekazane budynki są niezamieszkałe i wpisane do gminnej ewidencji zabytków, co

oznacza, że ich rewitalizacja pozwoli zachować historyczny charakter tej części Katowic.

To ważny krok w rozwoju kampusu Uniwersytetu Śląskiego i kolejny element rewitalizacji kwartału ulic Pawła – Wodna – Górnicza, gdzie już od 2017 r. działa Szkoła Filmowa im. Krzysztofa Kieślowskiego. Nowe akademiki mają powstać obok Rawy, w bezpośrednim sąsiedztwie głównego kampusu uczelni.

Dzięki współpracy miasta i uniwersytetu Katowice zyskają kolejną zrewitalizowaną przestrzeń w śródmieściu, a studenci – komfortowe miejsca do życia i nauki, tuż obok sal dydaktycznych.

– Uniwersytet Śląski to dla Katowic ważna instytucja miastotwórcza. Kam-

pus przy ul. Bankowej przyciąga codziennie tysiące studentów, którzy zdobywają w naszym mieście wiedzę. Przekazanie uniwersytetowi 12 działek w rejonie ulic Wodnej i Górniczej o łącznej powierzchni blisko 5,5 tys. m kw. ma pozwolić uczelni na rozwinięcie oferty noclegowej dla studentów i doktorantów – podkreśla Marcin Krupa, prezydent Katowic. – To sytuacja win-win, w której uczelnia będzie mogła oferować studentom noclegi blisko miejsca prowadzenia zajęć dydaktycznych, a miasto zyska zrewitalizowaną przestrzeń w tej części śródmieścia Katowic – dodaje Marcin Krupa.

– Dziękujemy prezydentowi miasta Katowice i radzie miasta za przekazanie kolej-

nych terenów w rejonie ulic Pawła, Wodnej i Górniczej. To otwiera nam drogę do aplikowania o środki na budowę nowych domów studenckich położonych nad Rawą, w katowickim kampusie UŚ. Przypomnę, że od 2017 r. przy ul. Pawła działa Szkoła Filmowa UŚ im. Krzysztofa Kieślowskiego, teraz ruszamy z procesem mającym na celu budowę nowych akademików – we współpracy z miastem chcemy rewitalizować ten kwartał ulic przez kolejne inwestycje w infrastrukturę oraz tereny zielone. Niezwykle doceniam, że władze miasta i regionu dostrzegają fakt, że warto inwestować w naukę, która może być nowym przemysłem Śląska – mówi prof. Ryszard Koziółek, rektor UŚ. ■ **RED**

Katowickie Diamenty Edukacyjne: najzdolniejsi uczniowie nagrodzeni

20 października wręczono nagrody Prezydenta Katowic dr. Marcina Krupy oraz Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prof. dr hab. Ryszarda Koziółka dla najzdolniejszych uczniów. W sumie przyznano 157 nagród i 4 wyróżnienia.

– Katowickie szkoły to nie tylko placówki, w których przekazywana jest wiedza. Naszym priorytetem jest to, aby znalazła się w nich także przestrzeń do rozwijania pasji i zainteresowań uczniów. Stąd w ramach Katowickiego Diamentu Edukacyjnego bierzemy pod uwagę nie tylko średnią ocen, ale również empatię, zdolności, talenty i inne osiągnięcia uczącej się młodzieży. Po raz kolejny nagrodziliśmy tych, którzy nie tylko świetnie się uczą, ale także wykazują się innymi ważnymi społecznie cechami – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Katowicki Diament Edukacyjny to nagroda dla uczennic i uczniów katowic-

kich szkół, mieszkających w Katowicach, którzy nie tylko mają wysokie wyniki w nauce w dziedzinach: nauki humanistyczne i języki obce, nauki ścisłe i przyrodnicze, przedsiębiorczość, kompetencje

społeczne i obywatelskie, edukacja regionalna, kultura i sztuka oraz sport, ale również swoją aktywnością wykraczają poza szkolne mury, osiągając znaczące sukcesy, rozwijając talenty i pasje,

a twórczą, zaangażowaną i prospołeczną postawą inspirują innych do rozwoju. Poprzez nagrodę miasto wspiera potencjał młodych katowiczanki, promuje ich talenty i osiągnięcia, motywuje ich do podnoszenia kluczowych kompetencji oraz tworzenia pozytywnych wzorców dla społeczności szkolnych.

W ramach KDE przyznano laureatom nagrody pieniężne w wysokości: 5 tys. zł (nagroda I stopnia), 3 tys. zł (nagroda II stopnia) oraz 2 tys. zł (nagroda III stopnia), a także nagrody specjalne w postaci vouchera dającego możliwość udziału w programie Uniwersytetu Śląskiego Dzieci i Młodzieży, kursie maturalnym oraz Śląskim Uniwersytecie Najlepszych ufundowane przez rektora Uniwersytetu Śląskiego. W ramach tegorocznych osiągnięć przyznano 30 nagród I stopnia, 56 nagród II stopnia, 71 nagród III stopnia oraz 4 nagrody specjalne. ■

ŚLAWOMIR RYBOK

600 tys. zł na zielone pomysły

W ramach dwóch przetargów na realizację 17 kolejnych zadań z ubiegłorocznej edycji Zielonego Budżetu Katowice przeznaczą blisko 600 tys. zł. To m.in. parki kieszonkowe, sady i rabaty kwietne w dzielnicach: Załęska Hałda, Dąbrówka Mała i Koszutka. Zakończenie wszystkich zadań nastąpi jeszcze w tym roku.

W ramach trwającego przetargu zostaną zrealizowane zadania zakładające nowe nasadzenia m.in. przy ulicach: Ceglanej, Plebiscytowej, Dąbrowskiego, Sienkiewicza i Wojewódzkiej.

Oprócz tego rewitalizację przejdzie dziki fragment zieleni z łąką kwietną i samosiejkami przy ul. Przekopowej w Załęskiej Hałdzie. Teren o powierzchni 240 m kw. zostanie uporządkowany i uzupełniony nowymi nasadzeniami, m.in. grabem pospolitym, jabłoniemi ozdobnymi i kaliną koralową. Niedaleko, bo przy ul. Wrębowej, będą zasadzone krzewy jaśminowca i żylistka oraz posiana uniwersalna mieszanka traw. Obecnie jest to obszar zieleni nieurządzonej, o charakterze zbliżonym do naturalnego, ale bardzo przy tym zachwaszczony i częściowo zadrzewiony. Natomiast przy ul. Wincentego Pola istniejąca zieleń zostanie uzupełniona i objęta ochroną – zostanie zamontowanych osiem kompletów barierki, słomiane maty ochronne, a także słupki drewniane. Będą także zasadzone dwie lipy oraz pojawią się rabaty z różami.

Odświeżony zostanie także skwer Feliksa Netza na os. Paderewskiego, pomiędzy ulicami Damrota i Sowińskiego. Jego południowa

część przeszła modernizację w poprzednich latach, a teraz zostaną poprowadzone prace na pozostałym fragmencie. W planach są nowe nasadzenia (m.in. bergenie i rdest himalajski) oraz ustawienie miejskich mebli.

Drugi z przetargów obejmuje 10 zadań o wartości 250 tys. zł. Najbardziej malowniczym projektem będzie utworzenie sadu owocowego w parku Budnioka. Obecne jabłonie oraz inne znajdujące się tam drzewa zostaną wypielegnowane, a sad wzbogaci się o śliwy, grusze, wiśnie, dereń jadalny, rokitnik i czarną porzeczkę.

Róże ozdobne zostaną nasadzone w Dąbrówce Małej, między ulicami gen. Le Ronda

i Techników. Przy ulicach Batalionów Chłopskich, Adama i Przyjemnej w Giszowcu pojawią się trawy ozdobne, rozplenice japońskie i róże okrywowe. Natomiast w Katowickim Parku Leśnym, w pasie drogowym na wysokości lokali gastronomicznych przy ul. Trzech Stawów, zostanie posadzonych ponad 400 krzewów tawuły, co wzmocni istniejące żywopłoty.

Przy ul. Panewnickiej 335a powstanie park kieszonkowy z leżakami, stołem piknikowym, ławkami oraz nasadzeniami wieloletnich bylin i krzewów, takich jak trzmielina, aster, liliowiec i kalina. Teren będzie miał charakter rekreacyjno-wypoczynkowy dla okolicznych mieszkańców.

Uporządkowana zostanie także zieleń przy ul. Pułaskiego na os. Paderewskiego. W pasie zieleni przy tej ulicy, wzdłuż Doliny Trzech Stawów, zostaną zasadzone jabłonie ozdobne, dereń biały i suchodrzew japoński oraz krzewy ozdobne. Całość uzupełnią nowe trawy. Jednak nasadzenia zostaną poprzedzone usunięciem z tego miejsca inwazyjnej odmiany rdestowca.

Zieleń pojawi się także u zbiegu ulic Kopernika i Kościuszki. Tam będzie posadzonych 20 gatunków roślin, w tym wiśnia japońska, ambrowiec amerykański, śliwa karłowata, cis, cyprysik, hortensje i azalie. ■

RED

Mniej spalin, więcej komfortu. Katowice wymieniają tabor autobusowy

Katowice kontynuują unowocześnianie miejskiego transportu. PKM Katowice ogłosił przetarg na zakup 15 nowych autobusów zasilanych gazem CNG, które mają emitować o blisko 25% mniej dwutlenku węgla niż dotychczasowe pojazdy, które zostaną wycofane z eksploatacji.

– Inwestowanie w nowoczesny tabor to jeden z filarów polityki transportowej Katowic. Chcemy, aby podróżowanie autobusami po naszym mieście było wygodne, a jednocześnie przyjazne środowisku – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – W ostatnich latach do floty PKM Katowice trafiły m.in. 22 autobusy hybrydowe oraz osiem zasilanych gazem. Obecnie jest realizowane rekordowe zamówienie na 30 pojazdów elektrycznych o łącznej wartości 117 mln zł. Ich dostawa jest podzielona na dwie tury i powinna się zakończyć w połowie przyszłego roku – dodaje prezydent.

Nowe autobusy spełnią rygorystyczne normy emisji Euro 6, a jedno tankowanie po-

zwoli przejechać ponad 450 km. Pojazdy będą wyposażone w automatyczne skrzynie biegów, systemy wspierające hamowanie i przyspieszanie, a także monitoring i kontrolę trzeźwości kierowców.

Duży nacisk położono na komfort i bezpieczeństwo pasażerów. Autobusy będą w pełni przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (niska podłoga, rampy, przyciski w alfabecie Braille'a, miej-

sca dla wózków dziecięcych, inwalidzkich i rowerów). W środku znajdą się klimatyzacja, ogrzewanie, gniazda USB, wi-fi i system informacji pasażerskiej.

– Regularna wymiana taboru pozwala utrzymać wysoki standard świadczonych usług. Średni wiek naszych autobusów to obecnie osiem lat. Aby utrzymać ten wynik i jednocześnie zwiększać elastyczność działania, inwestujemy w różne typy napędów: elektryczny, hybrydowy i gazowy – wyjaśnia Roman Urbańczyk, prezes PKM Katowice.

Zakup autobusów będzie współfinansowany ze środków unijnych z Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021–2027. Nowe pojazdy mają trafić do Katowic w ciągu 20 miesięcy od podpisania umowy, a część starszych autobusów zostanie wycofana z eksploatacji.

To kolejny krok miasta w stronę nowoczesnego, ekologicznego i bezpiecznego transportu publicznego. ■ RED

→**Aleksandra Łukaszek:** Co dla Pani oznacza fakt, że otrzymała Pani Nagrodę Prezydenta Miasta Katowice w Dziedzinie Kultury w 2025 r.? Jakie emocje i refleksje towarzyszyły Pani w momencie ogłoszenia tej informacji?

Grażyna Bułka: Po prostu bardzo mnie ta nagroda ucieszyła. To pierwsze takie wyróżnienie, które otrzymałam z rąk władz naszego miasta. Moja odpowiedź jest krótka i szczerza: ucieszyłam się, tak jak z każdej nagrody.

→**Katowice od lat są miejscem Pani życia zawodowego. Co sprawia, że to właśnie to miasto ma dla Pani tak duże znaczenie artystyczne?**

Katowice to po prostu moje miejsce. Czuję, że tu jest mój dom. Kiedyś Śląsk był miejscem, z którego chciałam uciec, wydawało mi się, że to coś złego, jeśli będę miała akcent. Na początku mojej kariery śląskość nie była mile widziana, a to, co się z nią wiązało, często było odbierane negatywnie.

Na szczęście przyszedł moment, ok. 22–23 lat temu, kiedy trafiłam gościnnie do Teatru Korez. Wtedy zrozumiałam, że to właśnie tutaj powinnam zostać. Niedługo później dołączyłam do Teatru Śląskiego, czyli miejsca, w którym czuję się naprawdę dobrze. Moja odpowiedź jest prosta: znalazłam się tam, gdzie jest mi najlepiej.

→**W Teatrze Korez i Teatrze Śląskim można Panią oglądać w wielu znanych spektaklach. Która z tych ról była dla Pani największym wyzwaniem?**

Nie mam ulubionej roli ani takiej, którą uznałabym za największe wyzwanie. To trochę jak z dziećmi – trudno, żeby matka uznała jedno za lepsze od drugiego, bardziej wartościowe czy bardziej kochane. Każda rola czegoś mnie nauczyła i dała poczucie, że jestem na właściwym miejscu. Oczywiście są takie, które zapamiętałam mocniej, i takie, które zapamiętałam mniej. To naturalne po 43 latach pracy w zawodzie. Ale nie wskażę tej najważniejszej. Może ona jest dopiero przede mną.

→**Przejdźmy do pracy telewizyjnej i filmowej. Czy zmienia się Pani sposób pracy, gdy przechodzi Pani ze sceny teatralnej na plan filmowy lub serialowy?**

Oczywiście, że się zmienia. To trochę tak, jakby porównać bułkę i chleb – smakują inaczej, choć oba są pieczywem. Praca w teatrze i praca na planie filmowym to zupełnie inne środki wyrazu, inne skupienie, inne przygotowanie do roli, a potem sama realizacja. W filmie można coś powtórzyć. Jeśli na scenie spektakl już powstał, nic nie da się zmienić, trzeba trzymać się zasad, postaci i sytuacji, które zostały wcześniej ustalone. W filmie i teatrze też obowiązuje pewna struktura, ale środki wyrazu są inne. W filmie gra się bardziej oszczędnie, subtelnie. To kwintesencja tej różnicy.

→**W tym roku monodram „Mianujom mie Hanka” został pokazany w Teatrze Telewizji. Jak Pani odbiera to, że spektakl tak mocno**

S. RYBOK

Trzeba mieć grubą skórę i miękkie serce. Rzeczywistość często bardzo odbiega od wyobrażeń młodych ludzi. Lepiej przygotować się na niespodzianki niż na rozczarowania. Czasem trzeba długo czekać

związany z Katowicami i Śląskiem trafił do ogólnopolskiej publiczności?

Trafił tam po prostu dlatego, że jest dobry, dobrze zagrany i ciekawy. Opowiada historie, o których wielu Polaków wcześniej nie wiedziało. To bardzo prawdziwa opowieść spisana przez Alojzego Lyskę na podstawie zasłyszanych historii i doświadczeń ludzi z jego otoczenia. To nie tylko ważny tekst, ale też starannie przygotowane przedstawienie. Po festiwalu w Sopocie wiem, że zostało dobrze ocenione, jako rzetelnie wyreżyserowane, przemyślane i zagrane. Dlatego miało szczęście znaleźć się w Teatrze Telewizji.

→**Nagroda Prezydenta Miasta Katowice trafia do osób szczególnie związanych z miastem. Jak Pani myśli, co w Pani działalności artystycznej zdecydowało o tym wyróżnieniu?**

Myślę, że to po prostu efekt mojej pracy i oddania Śląskowi. Nie lubię mówić o sobie w kategoriach: „zrobiłam to czy tamto”. Wszystko, co robię, zostało po prostu zauważone i docenione, a efektem tego docenienia jest właśnie ta nagroda.

→**Na koniec: gdyby miała Pani zostawić jakiś przekaz dla młodszych aktorek i aktorów, co by Pani chciała im powiedzieć?**

Zastanówcie się dobrze, czy naprawdę chcecie zostać aktorami, bo to niełatwa droga. Ale jeśli naprawdę tego pragniecie i jesteście zdeterminowani, nie odstępajcie od swoich marzeń. W życiu trzeba je spełniać. Jeśli komuś się wydaje, że to zawód lekki i przyjemny, to tylko złudzenie. Owszem, jest w nim sporo słodyczy, ale też niemało gorzkości. Trzeba mieć grubą skórę i miękkie serce. Rzeczywistość często bardzo odbiega od wyobrażeń młodych ludzi. Lepiej przygotować się na niespodzianki niż na rozczarowania. Czasem trzeba długo czekać – na uznanie, na odpowiednią rolę, na poczucie spełnienia.

Najwspanialsze w tym zawodzie jest to, że jeśli mamy coś do powiedzenia i potrafimy to zrobić naprawdę i z talentem, możemy zaczarować ludzi. Jeśli widz wejdzie razem z nami w świat, który kreujemy, to jest to największa nagroda. ■

Moje miejsce jest na Śląsku i w teatrze

Z Grażyną Bułką, aktorką Teatru Korez i Teatru Śląskiego, o jej drodze artystycznej, znaczeniu Katowic jako miejsca pracy i życia oraz o tym, jak śląska tożsamość wpłynęła na jej karierę, rozmawia Aleksandra Łukaszek.

Katowice dla seniora

WOLNE MIEJSCA W DZIENNYCH DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

Drodzy katowiccy seniorzy! Jeżeli chcecie:

- spędzać miło czas wśród innych osób,
- brać udział w zajęciach pomagających utrzymać dobrą kondycję, sprawność ruchową oraz intelektualną,
- rozwijać swoje zainteresowania poprzez udział w różnego rodzaju terapiach zajęciowych, warsztatach muzycznych, teatralnych, zajęciach kulturalno-oświatowych,
- brać udział w wycieczkach,
- skorzystać z codziennego wyżywienia (od poniedziałku do piątku w formie śniadania i obiadu oraz suchego prowiantu w sobotę)

zapraszamy do skorzystania z oferty dziennych domów pomocy społecznej.

Placówki działają w godz. 8.00–13.00 od poniedziałku do piątku.

Obecnie mamy wolne miejsca w placówkach:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Czecha 2, tel. 32 259 86 69,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Głogowskiej 23, tel. 32 202 87 27,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Tysiąclecia 4, tel. 32 254 06 93,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Wiślanej 9, tel. 32 203 80 03,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Świdnickiej 35a, tel. 32 202 13 15,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Oblatów 24, tel. 32 203 78 32,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Gliwickiej 74a, tel. 32 250 15 34.

Jeżeli są Państwo zainteresowani skorzystaniem z tej formy pomocy, zapraszamy do kontaktu z pracownikiem socjalnym najbliższego Państwa miejsca zamieszkania Terenowego Punktu Pomocy Społecznej:

- TPPS nr 1, ul. Andrzeja 10, tel. 32 251 60 99,
- TPPS nr 2, ul. Warszawska 42, tel. 32 253 77 30,

- TPPS nr 3, ul. Oblatów 24, tel. 32 258 07 09,
- TPPS nr 4, ul. Gliwicka 96, tel. 32 353 02 78,
- TPPS nr 5, ul. Dębowa 16, tel. 32 254 70 61,
- TPPS nr 6, ul. Czecha 2, tel. 32 209 00 23,
- TPPS nr 7, ul. Świdnicka 35a, tel. 32 252 56 35,
- TPPS nr 8, ul. Łętowskiego 6a, tel. 32 206 15 68,
- TPPS nr 9, ul. Krakowska 138, tel. 32 255 35 67,
- TPPS nr 10, ul. Krakowska 138, tel. 32 256 80 39.

Pracownicy socjalni przyjmują:

- w poniedziałki w godz. 14.00–17.00,
- we wtorki, w czwartki i piątki w godz. 8.00–10.00.
- W środę pracownicy nie przyjmują. ■ RED

Společne Ministerstwo ds. Samotności i Fundacja „Wolne Miejsce” zapraszają w listopadzie

Wspólne robienie na drutach

3 listopada, godz. 15.00–16.00

Spotkanie dla miłośników rękodzieła. Zachęcamy do zabrania swoich własnych drutów, zapewniamy włóczki. Wspólne tworzenie to doskonała okazja do rozmów i wymiany inspiracji. Obowiązują zapisy!

Ludzkie ego – wielki dar czy straszny pasożyt?

4 listopada, godz. 15.30–17.30

Na spotkaniu omówimy to, czym jest ego. Będziemy także kontynuować zgłębianie wartości, jaką niesie ze sobą cierpienie, przy jednoczesnym przyglądaniu się pułapkom, które niosą ze sobą sukcesy w życiu. Obowiązują zapisy!

Cykl warsztatów „Nie oczekuj!”

5, 12 i 19 listopada, godz. 16.30–17.30

Trzy spotkania poświęcone akceptacji życia takim, jakie jest. Obowiązują zapisy!

→ **5 listopada** – „Nie oczekuj, że inni się zmienią”,

→ **12 listopada** – „Nie oczekuj, że życie będzie zawsze zgodne z planem”,

→ **19 listopada** – „Nie oczekuj przyszłości – bądź obecny”.

Biało-Czerwona Potańcówka z DJ Elizą

7 listopada, godz. 15.00–17.30

Taneczne spotkanie w duchu radości i wspólnego świętowania Dnia Niepodległości. Gwarantowana dobra muzyka, wspólne tańce i patriotyczny klimat.

Gra ekonomiczna

12 listopada, godz. 11.00–12.30

Zabawa połączona z nauką.

Charytatywny Festiwal bez Samotności, Dolina Trzech Stawów

16 listopada, godz. 10.00

Wielkie spotkanie ludzi z dobrym sercem! W programie: zimowe morsowanie z doświadczonymi morsami i ratownikami, zumba dla każdego, gorąca zupa z wielkiego kotła, ognisko z pieczeniem kiełbasek oraz animacje dla dzieci. Całość w duchu wspólnoty, zabawy i wsparcia dla potrzebujących.

Budżet domowy

19 listopada, godz. 11.00–12.30

Zarządzanie budżetem domowym to ważna umiejętność dla seniorów, którzy często mają stałe dochody i muszą gospodarować nimi rozsądnie. Warsztaty pomogą zdobyć praktyczną wiedzę i skuteczne narzędzia do planowania finansów.

Odporność psychiczna: moje emocje, moje wnętrze

21 listopada, godz. 16.00

Spotkanie poświęcone emocjom i ich wpływowi na naszą siłę psychiczną. Praktyczne wskazówki, jak wzmacniać odporność psychiczną na co dzień. Obowiązują zapisy!

Świętujmy andrzejkę razem z DJ Andrzejem

28 listopada, godz. 15.00–17.30

Radosne spotkanie przy muzyce i tańcu. Okazja, by spędzić popołudnie w miłym towarzystwie, pośmiać się i porozmawiać. Idealne zakończenie pełnego energii listopada!

.....
Dodatkowo będziemy ogłaszać tematy spotkań psychologicznych oraz dzień badania zaćmy. Zapraszamy również na nasze stałe zajęcia.

.....
Wszystkie szczegóły znajdziecie na naszym profilu na Facebooku:
www.facebook.com/ministerstvosamotnosc.

Z dr. hab. n. med. Piotrem Bryniarskim, prof. SUM, kierownikiem Kliniki Urologii Wydziału Lekarskiego w Zabrze SUM w Katowicach oraz ordynatorem Oddziału Urologii w SPSK nr 1 im. Stanisława Szyszko w Zabrze, rozmawia Sławomir Rybok.

Niebieski Listopad – męskie sprawy

→ **Sławomir Rybok:** Panie Profesorze, jakie są pierwsze objawy raka prostaty i raka jąder, na które mężczyźni powinni zwrócić uwagę?

Dr hab. n. med. Piotr Bryniarski: Rak prostaty (stercza lub gruczołu krokowego) dotyczy mężczyzn po 45. roku życia, a jego częstość rośnie wraz z wiekiem. Niestety, we wczesnych stadiach rozwoju nie daje on żadnych objawów. Może się rozwijać niezauważony do momentu, gdy daje przerzuty do kości, które zaczynają boleć. Niestety, w dalszym ciągu zdarzają się mężczyźni, którzy trafiają do urologa już w stadium przerzutowym, w którym to całkowite wyleczenie z nowotworu jest obecnie niemożliwe. Innym, bardzo rzadko występującym objawem raka prostaty jest utrudnione oddawanie moczu. Rak prostaty zazwyczaj rozwija się w części obwodowej gruczołu krokowego, daleko od cewki moczowej, i nie powoduje utrudnienia w oddawaniu moczu przez długi czas.

Natomiast rak jądra, a właściwie nowotwory jądra, jest chorobą młodszych mężczyzn, ze szczytem zapadalności w trzeciej i czwartej dekadzie życia. Nieleczony szybko prowadzi do przerzutów i śmierci. Na szczęście jądra są położone w worku mosznowym i dostępne w samobadaniu. Pierwszym objawem jest szybko powiększająca się masa w worku mosznowym. Jądro jest niebolesne, skóra nad nim nie jest zaczerwieniona, a pacjent nie ma oznak infekcji (np. gorączki). Aby potwierdzić obecność nowotworu, należy w trybie pilnym wykonać USG jąder.

W jakim wieku mężczyźni powinni zacząć regularnie badać prostatę i jądra? Czy są określone grupy ryzyka?

Mężczyźni w 40. roku życia powinni zgłosić się do urologa oraz wykonać badanie krwi – oznaczenie PSA, markera chorób prostaty. W zależności od poziomu PSA oznacza się ryzyko zachorowania na raka stercza w przyszłości. Jeśli jest ono bardzo niskie, PSA można wykonywać raz na parę lat (nawet osiem). Natomiast jeśli przekracza 1 ng/ml, to oznaczenie należy powtarzać co dwa lata. Wśród grup ryzyka zachorowania na raka stercza znajdziemy osoby z rodzinnym występowaniem raka prostaty, osoby pochodzenia afrykańskiego oraz osoby ze stwierdzonymi mutacjami genetycznymi (np. BRCA).

Wszyscy mężczyźni powinni regularnie wykonywać samobadanie jąder (np. podczas kąpieli). Jeśli zauważą coś niepokojącego, nawet z pozoru błahego, powinni wykonać USG jąder. Czynniki ryzyka są takie choroby jak wnetrostwo, spodziectwo czy niepłodność męska. Rodzinne występowanie nowotworu jąder również jest czynnikiem ryzyka. Osoby z nowotworem jednego jądra mają wyższe ryzyko powstania kolejnego nowotworu w jądrze przeciwnym.

W listopadzie od wielu lat lekarze apelują do mężczyzn, aby zadbali o swoje zdrowie. Celem Miesiąca Profilaktyki Zdrowia Mężczyzn, znanego jako Movember lub Niebieski Listopad, jest zwrócenie uwagi na nowotwory u mężczyzn, zwłaszcza raka prostaty i jąder

Jakie badania profilaktyczne są najważniejsze w wykrywaniu raka prostaty i jąder? Jak często należy je wykonywać?

Istnieją dwa podstawowe badania w kierunku raka prostaty, tj. oznaczenie z krwi markera PSA oraz badanie *per rectum* (czyli badanie palcem prostaty). Jeśli którekolwiek z tych badań jest nieprawidłowe, to należy wykonać badania specjalistyczne, aby potwierdzić lub wykluczyć obecność raka w prostacie. Do takich badań należy wieloparametryczny rezonans magnetyczny prostaty oraz będące nowością badanie przezodbytnicze mikro-USG. W obydwu tych metodach istnieje pięciopunktowa klasyfikacja

(PIRADS oraz PRIMUS) ryzyka raka w prostacie. Jeśli to ryzyko określane jest jako wysokie, należy wykonać biopsję prostaty.

W przypadku nowotworów jąder nie zaleca się regularnego wykonywania USG moszny. Najlepszym postępowaniem jest wykonywanie regularnego samobadania. Samobadanie jąder najlepiej wykonywać raz w tygodniu.

Jakie czynniki mogą zwiększać ryzyko zachorowania na raka prostaty i jąder i czy można im zapobiec?

Niestety, nie mamy wpływu na to, czy rozwinię się u nas rak prostaty lub nowotwór jądra. Czynniki środowiskowe mają niewielki wpływ na to ryzyko. Możemy i powinniśmy być czujni i regularnie wykonywać wymienione wyżej badania, aby wykrywać nowotwory na wczesnych etapach rozwoju, a więc na etapie całkowitej wyleczalności.

Czy styl życia (dieta, aktywność fizyczna, sen) ma realny wpływ na zdrowie mężczyzny? Jakie nawyki warto wdrożyć?

Oczywiście, że tak. Unikajmy palenia papierosów i e-papierosów. Palenie odpowiada za blisko 50% przypadków raka pęcherza moczowego – choroby o wysokim odsetku śmiertelności. Kolejnym czynnikiem ryzyka chorób nowotworowych jest otyłość. Więcej otyłych choruje na raka nerki, raka jelita

grubego i inne. Ale pamiętajmy, że zdrowy tryb życia nie tylko zmniejsza ryzyko zachorowania na nowotwory. Maleje też liczba incydentów naczyniowo-sercowych, cukrzycy, kamicy nerkowej, depresji czy niepłodności.

Dlaczego mężczyźni często unikają badań urologicznych?

To się bardzo zmieniło w ostatnich latach. Obecnie mężczyźni mniej się boją rozmawiać, diagnozować i leczyć urologicznie. Nie do przecenienia jest rola kobiet w tej kwestii. To często partnerka zachęca mężczyznę do odwiedzenia urologa – i chwała kobietom za to. Mężczyźni chcą żyć dłużej, lepiej i czerpać z życia garściami. Nowoczesne leczenie urologiczne im to ułatwia.

Wykonuje Pan nowoczesne operacje za pomocą robotów medycznych. Czy to przyszłość medycyny w tym zakresie?

Roboty medyczne to teraźniejszość. Operacje robotowe w wiodących centrach urologii praktycznie całkowicie wyparły operacje klasyczne i laparoskopowe w zakresie leczenia raka prostaty. W niedalekiej przyszłości tak samo będzie z leczeniem nowotworów pęcherza moczowego czy nerki. Przyszłością chirurgii jest leczenie znikomo inwazyjne. Kolejne generacje robotów będą tę inwazyjność stopniowo zmniejszać. ■

NA SKRÓTY PRZEZ INWESTYCJE

GCZD Z NAJWIĘKSZĄ INWESTYCJĄ OD LAT

Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka (GCZD) będzie miało nowy budynek. W środku znajdzie się Centrum Nowoczesnych Technik Diabetologicznych oraz Leczenia Chorób Zakaźnych dla Dzieci. Koszt inwestycji to 168,1 mln zł.

Szpital jest świeżo po podpisaniu umowy z wykonawcą – firmą 3R Modular z Michałowic koło Warszawy. Budynek powstanie w formule „zaprojektuj i wybuduj”. To oznacza, że wykonawca najpierw przygotuje szczegółowy projekt prac i uzyska pozwolenia administracyjne, a potem zrealizuje roboty budowlane. Proces projektowy ma potrwać ok. 12 miesięcy, licząc od września bieżącego roku, kiedy to szpital podpisał umowę z firmą.

Oprócz dwóch oddziałów – Chorób Zakaźnych i Leczenia Neuroinfekcji dla Dzieci oraz Diabetologii Dziecięcej i Pediatrii – w budynku powstanie centralny punkt przyjęć i rejestracji pacjentów. Do nowych przestrzeni będzie przeniesiona również ambulatoryjna opieka specjalistyczna, czyli szpitalne poradnie i ambulatoria. Obecnie funkcjonują one na niewystarczającej powierzchni i w różnych częściach kompleksu szpitalnego.

Nowy budynek będzie położony na północ od istniejącego gmachu GCZD przy ul. Medyków 16 i zostanie z nim połączony na wysokości pierwszego piętra. Jak podaje wykonawca, obiekt powstanie w duchu gospodarki cyrkularnej i w technologii hybrydowej, która pozwoli na szybszą realizację projektu. Kondygnacje podziemne zostaną zrealizowane w technologii żelbetowej, a piętra nadziemne – w technologii modułowej o stalowej konstrukcji. – Moduły umożliwią w przyszłości łatwy demontaż i ponowne wykorzystanie. Prefabrykacja pozwala ograniczyć odpady i ślad węglowy, a zoptymalizowane systemy wentylacji i zarządzania energią zwiększają efektywność eksploatacyjną – wyjaśnia firma.

EuroMedic

W budynku znajdują się m.in.:

→ **Oddział Chorób Zakaźnych i Leczenia Neuroinfekcji dla Dzieci** – jedyny taki w regionie, 20 izolatek z węzłem sanitarnym i systemami bezpieczeństwa epidemiologicznego,

→ **Oddział Diabetologii Dziecięcej i Pediatrii** – 25 łóżek,

→ **Centrum Nowoczesnych Technik Diabetologicznych** – nowoczesne zaplecze diagnostyczno-lecznicze,

→ **24 poradnie** na dwóch kondygnacjach,

→ **nowoczesna izba przyjęć** z wydzieloną częścią dla pacjentów z chorobami zakaźnymi i udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych,

→ **zaplecze techniczne i magazynowe** – m.in. serwerownia i archiwum medyczne.

Środki na realizację przedsięwzięcia pochodzą z Funduszu Medycznego Ministerstwa Zdrowia. Jak oceniają władze szpitala, to największa inwestycja GCZD od lat i jednocześnie jedno z największych i najważniejszych przedsięwzięć w obszarze nowoczesnej pediatrii w Polsce.

NOWA INFRASTRUKTURA SZPITALNA

Katowice umacniają swoją pozycję jako wiodącego ośrodka leczniczego w kraju, w tym w zakresie zwalczania nowotworów. W październiku przy ul. Kościuszki 92 otwarto nowe skrzydło szpitala EuroMedic. Będzie tam działał m.in. ośrodek badań klinicznych.

Trzykondygnacyjny obiekt powstał na wąskiej, 900-metrowej działce i jest połączony z głównym budynkiem szpitala EuroMedic, który oddano do użytkowania w 2011 r. Znaczną część nowego gmachu zajął Ośrodek Badań Klinicznych „Pratia Onkologia Katowice”. To placówka specjalizująca się w innowacyjnych terapiach dla chorych na choroby hematologiczne i onkologiczne.

Ośrodek w Katowicach powstał w 2020 r., a teraz powiększył przestrzeń zajmo-

wane w szpitalu EuroMedic. – Dwa nowe piętra to dodatkowe prawie 500 m kw. Dla pacjentów z nowotworami hematologicznymi oznacza to jeszcze bardziej komfortowe warunki i krótszy czas oczekiwania na wizyty. W rozbudowanym ośrodku będzie można przeprowadzić 10 tys. wizyt rocznie, czyli dwa razy więcej niż do tej pory. Dla pacjentów onkologicznych z Katowic i całego regionu to znakomita wiadomość – komentuje Anna Jakubiec, kierownik Ośrodka Badań Klinicznych „Pratia Onkologia Katowice”.

Obecnie placówka otacza opieką 270 osób chorych na nowotwory krwi, zapewniając im innowacyjne terapie i diagnostykę niedostępną jeszcze w standardowej praktyce medycznej. – Dzięki rozbudowie ośrodka w najbliższym czasie pacjentów będzie więcej, co nas bardzo cieszy i motywuje do dalszej pracy. Oczywiście udział pacjenta w badaniach klinicznych jest całkowicie bezpłatny, zgodnie z przepisami prawa oraz zasadami etyki badań klinicznych – dodaje Anna Jakubiec.

W otwarciu placówki brał udział Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Każda inwestycja w zdrowie to inwestycja w przyszłość naszego miasta – powiedział. – Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji tego projektu.

Wewnątrz nowo wybudowanego budynku będą także działać poradnia stomatologiczna i przychodnia podstawowej opieki zdrowotnej, należące do Grupy EuroMedic. Firma również inwestuje w rozwój leczenia pacjentów z nowotworami. W sierpniu bieżącego roku podpisała umowę z Ministerstwem Zdrowia na dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego dla szpitala EuroMedic na potrzeby wzrostu jakości i efektywności opieki onkologicznej. Projekt jest realizowany w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Jego koszt to 29,9 mln zł, z czego dofinansowanie z KPO wyniosło 27,3 mln zł. ■ ZIT

ROZBUDOWA

Trzykondygnacyjny budynek powstał na działce o powierzchni **900 m kw.**

Rozbudowa zwiększyła powierzchnię ośrodka o **500 m kw.**

OŚRODEK BADAŃ KLINICZNYCH „PRATIA ONKOLOGIA KATOWICE”

Powstał w 2020 r., teraz jest rozbudowany

Specjalizacja: choroby hematologiczne i onkologiczne

Liczba pacjentów obecnie objętych opieką:

270 osób

Nowa pojemność: **10 tys. wizyt rocznie** (dwa razy więcej niż wcześniej)

ZAKRES USŁUG W NOWYM BUDYNKU:

- Ośrodek Badań Klinicznych
- poradnia stomatologiczna
- przychodnia podstawowej opieki zdrowotnej

LICZBY BUDYNKU

ponad **10,5 tys. m kw.** powierzchni,

45 tys. m sześć. kubatury,

5 kondygnacji nadziemnych,

2 kondygnacje podziemne, techniczne,

45 łóżek na **dwóch** oddziałach.

FINANSOWANIE INWESTYCJI

Koszt rozbudowy i zakupu sprzętu medycznego: **29,9 mln zł**

Dofinansowanie z Krajowego Planu Odbudowy: **27,3 mln zł**

CELE I KORZYŚCI DLA PACJENTÓW:

- krótszy czas oczekiwania na wizyty
- większy komfort leczenia
- dostęp do innowacyjnych terapii i diagnostyki

Inwestycja: Centrum Himalaizmu im. Jerzego Kukuczki
Lokalizacja: skrzyżowanie ulic Markiefki i Katowickiej, Bogucice
Termin rozpoczęcia prac: styczeń 2025 r.
Planowany termin zakończenia prac: 2027 r.
Koszt: ponad 47 mln zł (dotacja unijna: ponad 27 mln zł)

Budowa Centrum Himalaizmu postępuje i przebiega zgodnie z harmonogramem. Obecnie trwają intensywne prace przygotowawczo-konstrukcyjne, które mają na celu stworzenie solidnych podstaw pod modernizację i adaptację obiektów do nowych funkcji.

W kamienicy przy ul. Markiefki 96 zakończono już większość rozbiórek elementów konstrukcyjnych – z dachu zniknęły ostatnie fragmenty starego pokrycia, co otwiera drogę do dalszych etapów przebudowy. Równocześnie na działce są prowadzone zaawansowane roboty ziemne, w ramach których powstają nowe fundamenty stanowiące bazę pod rozbudowę i rewitalizację budynku.

Przy ul. Katowickiej 3 są prowadzone specjalistyczne prace związane z pod-

bijaniem fundamentów. To wymagający technicznie, ale niezwykle istotny etap, który pozwala przygotować konstrukcję budynku na dodatkowe obciążenia i nowe funkcje, które zyska on po zakończeniu inwestycji. W obu kamienicach trwa także wzmacnianie konstrukcji nośnej – przygotowywane są elementy, które w przyszłości będą wspierać nowe stropy oraz ściany nośne.

Zakończono również budowę fundamentu pod żuraw wieżowy, który został już zamontowany. Wkrótce rozpocznie się jego praca przy transporcie i montażu ciężkich elementów konstrukcyjnych. Na placu budowy są prowadzone prace przy instalacjach podziemnych, które umożliwią bezpieczne i sprawne poprowadzenie nowych przyłączy. ■

Inwestycja:
Katowickie Centrum Edukacji Muzycznej „Dom Kilara”
Lokalizacja:
Brynów, ul. Kościuszki 165
Termin rozpoczęcia prac:
2023 r.
Planowany termin zakończenia prac:
druga połowa 2026 r.

Dobiegają końca prace związane z projektowaniem wystawy, która wypełni Katowickie Centrum Edukacji Muzycznej „Dom Kilara”.

W ostatnim czasie wykonawca m.in. dokonywał ostatnich uzgodnień treści multimedialnych dla poszczególnych stanowisk, podejmowano także decyzje co do rozmieszczenia eksponatów i pamiątek z życia państwa Kilarów. Niebawem rozpocznie się drugi etap prac w ramach wystawy – wykonawca zacznie montaż urządzeń w obiekcie przy ul. Kościuszki.

Wystawa będzie się składać z interaktywnych narzędzi oraz stanowisk multimedialnych, wykorzystujących obraz, dotyk oraz dźwięk. Ich celem jest przedstawienie, czym jest muzyka, jak są zbudowane utwory oraz na czym polega komponowanie. ■

Wizualizacja 3 - wystawa o Wojciechu Kilarze 2.6.

Wizualizacja 1 - sala wielofunkcyjna 1.2.

Więcej światła, mniej wypadków

W Katowicach robi się jaśniej na przejściach dla pieszych. Miasto inwestuje w ich doświetlenie, by poprawić widoczność i bezpieczeństwo tam, gdzie ma to największe znaczenie, zwłaszcza w trudnych, jesienno-zimowych warunkach.

– W ciągu ostatnich 10 lat w Katowicach odnotowaliśmy spadek liczby wypadków z udziałem pieszych o przeszło 60%. Dlatego kontynuujemy realizację działań poprawiających poziom bezpieczeństwa na drogach, ze szczególnym uwzględnieniem niechronionych uczestników ruchu drogowego – podkreśla Marcin Krupa, prezydent Katowic. – To nie tylko akcje informacyjno-edukacyjne realizowane w szkołach i przedszkolach, jak np. „Katowice motorem bezpieczeństwa”, ale przede wszystkim poprawa infrastruktury obejmująca np. odmalowywanie oznakowania poziomego „Uwaga! Dzieci” i „Szkoła” w pobliżu placówek oświatowych oraz doświetlenie przejść dla pieszych. W tym roku Miejski Zarząd Ulic i Mostów wykonał doświetlenie 53 przejść za łączną kwotę blisko 2 mln zł. Planowane są działania w kolejnych lokalizacjach – dodaje prezydent. Doświetlenie przejść dla pieszych jest elementem

realizacji przez prezydenta Marcina Krupę umowy z mieszkańcami.

W ostatnich latach Katowice dużo zainwestowały w doświetlenie przejść dla pieszych – od 2020 r. zrealizowano 268 takich zadań, przy czym tylko w 2025 r. wykonano 53 doświetlenia z zaplanowanych 60. Dzięki temu bezpieczniej jest w takich lokalizacjach, jak ul. Goetla – w rejonie placu zabaw, ul. Bohdanowicza, ul. Krasieńskiego – w rejonie ul. Skowrońskiego, ul. Gliwicka 122, ul. Słoneczna – w rejonie sklepu Lidl, ul. Kochanowskiego 16 i 20 czy też ul. Kopernika – w rejonie skrzyżowania z ul. Marii Skłodowskiej-Curie. ■

DZIAŁANIA W 2025 R.

53 doświetlone przejścia dla pieszych

7 przejść z nową sygnalizacją świetlną, głównie w pobliżu szkół (m.in. przy ul. Kruczej, Brynowskiej–Parkowej oraz Armii Krajowej)

kilkadziesiąt przejść zmodernizowanych (m.in. przy ul. Złotej, Goetla, Armii Krajowej, Kopernika, Kochanowskiego i Słonecznej)

5 inteligentnych przejść wyposażonych w czujniki ruchu i systemy ostrzegawcze (np. ul. Graniczna, Le Ronda oraz Grota-Roweckiego)

30 piktogramów „Uwaga! Dzieci” i **40** napisów „Szkoła” w technologii termoplastycznej (np. przy ul. Wróblewskiego, Oswobodzenia i Lwowskiej).

GRUNTOWNA PRZEBUDOWA PRZEJŚĆ:

- wyniesienie nawierzchni do poziomu chodnika,
- azyle dla pieszych,
- zmiana geometrii skrzyżowań.

DZIAŁANIA Z POPRZEDNICH LAT

Od 2016 r. wymieniono ponad **1,8 tys. lamp led**, znacząco poprawiając oświetlenie ulic

W ciągu ostatnich dwóch lat **MZUiM zmodernizował wszystkie przejścia przy szkołach**

28 wyświetlaczy prędkości

Milion złotych na pomysły mieszkańców

Do 15 listopada trwa nabór wniosków na inicjatywy lokalne do realizacji w 2026 r. W budżecie miasta zabezpieczono na ten cel 1 mln zł.

– Inicjatywa Lokalna to obok Budżetu Obywatelskiego sprawdzony sposób włączania katowiczian w kształtowanie przestrzeni publicznej i budowania sąsiedzkiej współpracy – podkreśla Marcin Krupa, prezydent Katowic. – To narzędzie aktywizacji społecznej nie miałoby jednak sensu bez pomysłów i zaangażowania mieszkańców. To właśnie oni najlepiej znają potrzeby swoich społeczności, a poprzez Inicjatywę Lokalną mogą realnie wpływać na rozwój miasta i widzieć konkretne efekty swojej pracy – dodaje prezydent.

W Inicjatywie Lokalnej liczy się nie tylko dobry pomysł odpowiadający na potrzeby mieszkańców, ale również aktywne zaangażowanie w formie pracy społecznej.

– W 2024 r. w ramach 166 zrealizowanych inicjatyw mieszkańcy ponownie wykazali się ogromnym zaangażowaniem w różne działania organizowane w przestrzeni naszego miasta i wnieśli rekordową liczbę 44 520 godzin pracy społecznej – mówi Agnieszka Lis, pełnomocnik prezydenta ds. organizacji pozarządowych.

Na rok 2025 mieszkańcy zgłosili 259 pomysłów, z czego do realizacji trafiło 138 inicjatyw z dofinansowaniem 1 mln zł. Największą aktywnością wykazali się mieszkańcy Szopienic i Burowca – zgłosili 38 inicjatyw, następnie Giszowca, skąd wpłynęły 34 inicjatywy, Ligoty-Panewnik oraz Piotrowic i Ochojca – 21 inicjatyw, Załęża – 15, Zawodzia i Koszutki – 14. Inicjatywy są adresowane do osób w różnym wieku, a wśród pomysłów jest organizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych, spor-

towych i integracyjnych, warsztatów, koncertów, festynów, konkursów oraz działań na rzecz przestrzeni wspólnej i lokalnej społeczności.

.....
Więcej informacji na stronie katowice.eu, w dziale „Dla Mieszkańca”, zakładka „Inicjatywa Lokalna”. Informacje można uzyskać również pod nr. tel. 32 259 31 18 lub drogą mailową: inicjatywalokalna@katowice.eu.

MAŁGORZATA NOREK

– Udało mi się w tym roku zrealizować dwie inicjatywy lokalne wraz z młodymi mieszkańcami i uczniami oraz lokalnymi artystami – Agnieszką Niczke-Kamińską, malarką z Grupy Janowskiej, oraz Gosią Bodzek, graficzką, a dzięki włączeniu się w moje pomysły żłobka, przedszkola, szkoły, MDK-ów oraz Zakładu Zieleni Miejskiej mogłam zmienić otaczającą nas przestrzeń. Zarówno warsztaty plastyczne, jak i poszerzanie wiedzy poprzez zabawę w mobilnym planetarium przyniosły najmłodszym wiele radości i pozwoliły im zdobyć nowe umiejętności. Dzięki realizacji wniosku „Kolorowe Dzielnice – tworzymy murale społeczne” na Burowcu, w Dąbrówce Małej i Zawodziu będzie się milej spędzało czas.

DOROTA ŻYWICA

– Projekt „Lato w Kato – Konkurs Fotograficzny dla Młodych Talentów”, realizowany i finansowany w ramach Inicjatywy Lokalnej, pozwolił młodym zaprezentować własne spojrzenie na Katowice i rozwijać fotograficzne pasje. To przykład, jak dzięki współpracy z miastem można tworzyć inspirujące przedsięwzięcia. Serdecznie zapraszamy na wernisaż podsumowujący drugą edycję konkursu fotograficznego „Lato w Kato – Konkurs Fotograficzny dla Młodych Talentów”, który odbędzie się 8 listopada o godz. 14.00 w Radiu Katowice – Galeria „Na Żywo”, ul. Ligonja 29.

Katowice kształcą zawodowców

Nowoczesne symulatory, wirtualne pracownie i specjalistyczny sprzęt dydaktyczny trafiły do Zespołu Szkół nr 7 im. Stanisława Mastalerza. Placówka otrzymała blisko 4 mln zł dofinansowania z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach projektu „Nowoczesne kształcenie zawodowe szansą na lepszy start”, a łączna wartość dofinansowania i zarazem łączna wartość inwestycji to prawie 4,4 mln zł.

– Katowice konsekwentnie inwestują w edukację zawodową. Chcemy, aby nasi uczniowie mieli dostęp do sprzętu, który przygotowuje ich do pracy w nowoczesnych branżach. To realna inwestycja w przyszłość młodych ludzi, którzy będą kształtować nowoczesną gospodarkę i rozwijać nasze

miasto – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

W ramach projektu szkoła zyskała m.in. symulator lokomotywy i system sterowania ruchem kolejowym o wartości ponad 455 tys. zł, które pozwalają uczniom wcielić się w rolę maszynisty i doskonalić umiejętności w realistycz-

nych scenariuszach. Z kolei symulator jazdy ciężarówką z trenażerem czasu pracy kierowcy o wartości 432,5 tys. zł umożliwia ćwiczenia w różnych warunkach pogodowych i drogowych.

– Wśród zakupionego wyposażenia znalazły się symulatory dachowania i skutków zderzenia, dzięki którym uczniowie poznają zasady bezpieczeństwa na drodze. Uzupełnieniem jest stanowisko dydaktyczne układu napędu samochodu elektrycznego, dzięki któremu przyszli fachowcy od podstaw poznają technologię silnika elektrycznego – mówi Romana Musialik, dyrektor Zespołu Szkół

nr 7. Takie rozwiązania nie tylko uatrakcyjniają zajęcia, ale przede wszystkim pozwalają uczniom zdobywać praktyczne kompetencje.

W ostatnich latach miasto zrealizowało podobne projekty w innych placówkach – były to m.in. rozbudowa i modernizacja bazy Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących nr 2 oraz program „Wyposażenie pracowni zawodowych” o wartości ponad 3,7 mln zł, który dotyczył Zespołu Szkół Poligraficzno-Mechanicznych. Dzięki nim uczniowie uczą się dziś w warunkach odpowiadających standardom współczesnego rynku pracy. ■ **RED**

Od AI po CSR – Katowice pokazują siłę przedsiębiorczości

Już od 17 do 21 listopada Katowice ponownie staną się areną inspirujących spotkań, wymiany wiedzy i budowania relacji biznesowych. Wszystko za sprawą XVIII edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, który w tym roku odbywa się pod hasłem „#Razem budujemy przedsiębiorczość”.

To globalne święto przedsiębiorczości, obchodzone w ponad 200 krajach, od lat mobilizuje instytucje publiczne, samorządy, organizacje pozarządowe, firmy, szkoły i uczelnie do wspólnego działania na rzecz rozwoju innowacji, współpracy i kompetencji przyszłości.

Rawa.Ink – serce katowickiej przedsiębiorczości

Jak co roku Miejski Inkubator Przedsiębiorczości „Rawa.Ink” pełni funkcję lokalnego lidera i organizatora szeregu wydarzeń, które łączą świat biznesu, nauki i samorządu. Wspólnie z partnerami przygotowano tydzień pełen inspiracji:

■ **17 listopada** – startujemy z mocnym akcentem! Wydarzenie „iŚląskie – AI i cyberbezpieczeństwo sprawiedliwej transformacji regionu” organizowane z Pro Silesia

otworzy dyskusję o roli sztucznej inteligencji w rozwoju regionu. Po południu – konsultacje podatkowe dla MMSP z ekspertami z Krajowej Izby Doradców Podatkowych;

■ **18 listopada** – czas na społeczną odpowiedzialność biznesu. Podczas wydarzenia „CSR – dobre praktyki i nowe wyzwania” poznamy laureatów konkursu „Katowicze – firma społecznie odpowiedzialna”;

■ **19 listopada** – dzień kobiet w biznesie! Spotkanie zorganizowane z Fundacją „Class Ladies” połączy przedsiębiorczość z rozwojem osobistym i networkingiem;

Dołącz do nas!

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości to nie tylko wydarzenia – to przestrzeń do wymiany doświadczeń, budowania relacji i wspólnego tworzenia przyszłości. Pełny harmonogram oraz linki do zapisów są dostępne na stronie rawa.ink.katowice.eu/wydarzenia/. ■ **RAWA.INK**

■ **20 listopada** – młodzież na start! Uczniowie katowickich szkół ponadpodstawowych wezmą udział w projekcie „Biznes i zarządzanie w praktyce”, wspieranym przez Stowarzyszenie „Przedsiębiorcy z Wyboru”, Urząd Statystyczny i Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach;

■ **21 listopada** – finał z technologicznym rozmachem! Studenci wezmą udział w szkoleniu „Smart Lab”, a miłośnicy IT spotkają się na IX edycji konferencji ITILove pod hasłem „Agilerator Time”, zorganizowanej przez Daxon Solutions Dąbrowa Modrzejewska. ■ **SR**

Wydawca: Urząd Miasta Katowice,
ul. Młyńska 4, 40-098 Katowice

Redaktor prowadzący:
Joanna Górską

Redakcja:
Joanna Górską, Sławomir Rybok,
Michał Malina, Kamil Kalkowski
Wydział Komunikacji Społecznej,
tel. 32 259 30 85

e-mail: redakcja@katowice.eu

Skład i opracowanie graficzne:
Dorota Falarowska
skladdtp.online

Korekta:
Beata Gorgoń-Borek

Informator powstaje przy współpracy
z katowickimi ośrodkami kultury i sportu

Nakład: 152 000 egz.

Druk: Polska Press,
Oddział Poligrafia,
Drukarnia w Sosnowcu.

Redakcja zastrzega sobie
prawo do skrótów
i zmian nadsyłanych
tekstów.

Stare Katowice – pocztówka z miejskim teatrem

Prezentujemy Wam pocztówkę wysłaną z Bogucic jako Feldpost (poczta polowa) w 1915 r., w samym środku I wojny światowej. Jej wydawcą był Heliokolorkarte Ottmar Zieber z Monachium. Na karcie uchwycono serce dawnego Kattowitz – Rynek i gmach miejskiego teatru, otwartego w 1907 r. (dziś Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego).

Na pierwszym planie widzimy tramwaj typu Walker, wyjeżdżający ze Schlosstrasse (ul. Zamkowa, obecnie al. Korfantego).

Po lewej stronie kadru można dostrzec fragment nieistniejącej już kamienicy przy Rynku 5 (rozebrano ją po 1939 r.). W centralnej części uwagę zwraca monumentalna fasada teatru – wytrawny obserwator dostrzeże niezachowane płaskorzeźby po obu stronach tympanonu oraz ozdobne larnie przy schodach prowadzących do wejścia.

Po prawej stronie rozciąga się Friedrichstrasse (ul. Fryderyka, dziś ul. Warszawska), jedna z głównych arterii miasta. W tle widzimy strzelistą wieżę neogotyckiego kościoła Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, wzniesionego w 1870 r.

Ta pocztówka ze zbiorów Muzeum Historii Katowic to świadectwo życia codziennego sprzed ponad stu lat: gwaru ulicy, rytmu tramwajów i drobnego handlu na katowickim Rynku. ■

MICHAŁ MALINA

JAK NA PRZESTRZENI LAT ZMIENIAŁY SIĘ NAZWY TEGO MIEJSCA?

Friedrichsplatz	Rynek, pl. marsz. Józefa Piłsudskiego	Ring	Rynek	Rynek
Cesarstwo Niemieckie (1871–1922)	II Rzeczpospolita (1922–1939)	II wojna światowa (1939–1945)	Czasy Polskiej Ludowej (do 1989 r.)	Obecnie

„Skarbek i tajemnica magicznego sreberka”

Nowy film Tomasza Jurkiewicza „Skarbek i tajemnica magicznego sreberka”, którego premiera odbyła się 24 października, to wyjątkowe połączenie kina rodzinnego z lokalnym dziedzictwem kulturowym Górnego Śląska. Produkcja – pełna magii, humoru i emocji – nie tylko bawi, ale również uczy i inspirowa.

W centrum opowieści znajduje się 10-letni Janek, chłopiec o bujnej wyobraźni, który musi zmierzyć się z czymś więcej niż tylko dziecięcym strachem. Kiedy jego starsza siostra zostaje porwana przez Utopca i zastąpiona przez przerażającego Podciepa, nikt nie wierzy w jego opowieść. Wyjazd na Śląsk do ekscentrycznego pradziadka, byłego górnika, staje się dla chłopca początkiem niezwykłej wyprawy przez świat legend, baśni i dawnych wierzeń.

Film czerpie garściami z bogatej śląskiej mitologii – pojawiają się tu postaci takie jak Skarbek, Bebok, Południca czy Utopiec, ale nie są to tylko „straszaki” z dawnych opowieści. Reżyser nadaje im nowe życie i znaczenie, wprowadzając młodego widza w fascynujący świat pełen symboliki i uniwersalnych wartości. Śląsk nie jest tu tylko tłem – to żywy, baśniowy krajobraz, który oddycha historią i tajemnicą. Hałdy przypo-

minają smocze kopce, familoki kryją duchy przeszłości, a szyb kopalni staje się portalem do innego wymiaru.

Film idealnie sprawdzi się jako materiał dydaktyczny dla uczniów klas IV–VIII. Ułatwia rozróżnianie gatunków narracyjnych (baśń, legenda, mit), rozwija kreatywność językową, zachęca do tworzenia własnych opowieści inspirowanych lokalnym folklorem. Umożliwia również

refleksję nad znaczeniem dziedzictwa kulturowego i społecznymi funkcjami historii przekazywanych z pokolenia na pokolenie. To doskonały punkt wyjścia do rozmów o tożsamości regionalnej, wielopokoleniowej pamięci i wartościach, takich jak odwaga, uczciwość, wrażliwość i szacunek do tradycji.

Reżyser Tomasz Jurkiewicz, znany z wycucia społecznych tematów i wra-

liwości na lokalny koloryt, zrealizował film pełen ciepła i inteligentnego humoru. W jego wizji Śląsk staje się miejscem magicznym, a zarazem bardzo realnym, gdzie codzienność splata się z niezwykłością. „Skarbek i tajemnica magicznego sreberka” to film, który zasługuje na uwagę nie tylko jako przygodowa opowieść dla młodych widzów, ale także jako wartościowe narzędzie edukacyjne. ■ MM

Miejsce z duszą

Z **Lidią Gałęziowską**, dyrektorką MDK „Koszutka”, rozmawia **Maciej Szczawiński**.

→ **Maciej Szczawiński: Zaczę nieco prowokacyjnie. Jak dziś, w epoce internetu, globalnych treści, komercji i sztucznej inteligencji, można uzasadnić sens istnienia dzielnicowych domów kultury?**

Lidia Gałęziowska: Te wszystkie aspekty, które wymieniłeś, tworzą często przestrzeń izolacji, spotkanie jest tu zazwyczaj wirtualne. Platformy streamingowe i media społecznościowe nigdy nie zastąpią realnego spotkania człowieka z człowiekiem. Zwłaszcza w dużych miastach, takich jak Katowice, życie bywa czasem boleśnie anonimowe, szybkie, a dom kultury buduje – oczywiście pod pewnymi warunkami – poczucie przynależności. Tu mogą się spotkać osoby z różnych środowisk, seniorzy, młodzież, rodziny, imigranci... Ale to jest zaledwie, czy może aż, szansa. Realna pod pewnymi warunkami.

→ **Najważniejszy z nich?**

Otwartość. Uważne wsłuchanie się w oczekiwania lokalnej społeczności. Tutaj, mówiąc kolokwialnie, trzeba być zawsze na bieżąco, stąd nasze modyfikowane i wzbogacane co roku propozycje dla mieszkańców. Ich oczekiwania, zainteresowania i temperamenty są, rzecz jasna, bardzo różne. Trzeba pamiętać o dzieciach i o seniorach, o młodzieży i... o wyrafinowanych odbiorcach, np. poezji śpiewanej. Wszystko da się pogodzić, wszystko da się zorganizować i zharmonizować, ale pod jednym warunkiem.

→ **Czuję, że wypowiesz zaraz to ważne słowo...**

Dom! To musi być gościnny, otwarty, zapewniający bliskość Dom. Nie ekskluzywny salon dla wybranych, ale dbająca o jak najwyższy poziom ambitna placówka, gdzie się sztukę prezentuje, interpretuje, ale także sztuki uczy. Stąd nasze indywidualne i grupowe warsztaty artystyczne.

→ **Odkąd pamiętam (a pamięć moja, jeśli chodzi o MDK „Koszutka”, sięga daleko),**

umożliwiają Państwo bezpośredni kontakt z wybitnymi, ba, najwybitniejszymi artystami.

To już wieloletnia tradycja. Pisarze, muzycy, aktorzy, artyści malarze i rzeźbiarze – przedstawiciele różnych dyscyplin, ale za wsze z najwyższej półki, chętnie do nas przyjeżdżali i przyjeżdżają. To ma sens nie tylko artystyczny, ale również edukacyjny i społeczny. Publiczność zazwyczaj nigdy nie zawodzi. Co więcej, przyjeżdżają do nas (nie tylko zresztą na takie spotkania z gwiazdami) osoby spoza Katowic – z Chorzowa, Bytomia czy Piekara.

→ **Rozmawiam z Tobą świadom, że znasz to miejsce od podszewki.**

Pracuję tu już 37 lat, a na stanowisku dyrektora – 20.

→ **Nie wątpię, że istotną rolę odgrywała tu i nadal odgrywa kadra.**

Na Koszutce kadra była zawsze profesjonalna i co ważniejsze – pełna pasji. Kultura i sztuka to dziedziny, w których same umiejętności, organizacyjne zawodowstwo nie wystarczą. Musi być jeszcze to coś, co uwierzytelnia naszą pracę.

→ **Placówka, której dyrektorujesz, ma jeszcze dwie filie – jedną na Witosa, drugą w dzielnicy Dąb.**

I każda, co zrozumiałe, ma swoją specyfikę, własne tradycje, własny klimat. Tego absolutnie nie należy lekceważyć, gdy proponuje się rodzaj zajęć, imprez czy spotkań. Czasem owe różnice mogą być arcsybutelne, wymagają naprawdę dużego wyczucia i intuicji, ale tylko wówczas zdobywa się zaufanie, czyli wiarygodność.

→ **Zatem z jednej strony tradycja, lokalny koloryt, genius loci, ale z drugiej – tworzenie nowych projektów...**

Tak, ale dbając nieustannie, by nigdy nie zgubić czegoś, co jest być może najważniejsze, a co nazywa się tak pięknie: miejsce z duszą. ■

Rolkostrada będzie naprawiona

Zalewana okresowo wodami opadowymi rolkostrada w Dolinie Trzech Stawów będzie naprawiona. Miasto Katowice podpisało w tej sprawie porozumienie z Polską Grupą Górniczą S.A., PGL Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Katowice oraz Katowickimi Inwestycjami S.A. Dodatkowo w tym rejonie zostanie wybudowana kanalizacja sanitarna.

– Dolina Trzech Stawów to teren uwielbiany przez mieszkańców Katowic i całej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Można tu odpocząć, popływać kajakiem, pojeździć na rolkach i rowerze albo skorzystać z innych atrakcji. Jednak w wyniku dotychczasowej eksploatacji górniczej na terenie Doliny Trzech Stawów doszło do obniżenia terenu, co spowodowało powstanie rozległego zalewiska, okresowo utrudniającego korzystanie z popularnej trasy rekreacyjnej. Dzięki porozumieniu miasta z Polską Grupą Górniczą i Lasami Państwowymi trasa zostanie naprawiona. Dodatkowo wykonamy kanalizację sanitarną. Wspólne rozmowy pozwoliły na skoordynowanie inwestycji – mówi Jarosław Makowski, wiceprezydent Katowic.

Naprawa szkody górniczej obejmuje rekultywację gruntów, które utraciły swoją wartość użytkową, oraz utrzymanie funkcji rekreacyjno-sportowej terenu. W ramach zadania na czas realizacji prac zostanie wybudowana ścieżka objazdowa o długości ok. 1 km i szerokości 2,5 m, podniesiona zalewana część drogi rowerowo-rolkowej, podniesiony teren łąki kwietnej oraz częściowo zrehabilitowane ok. 2,5 tys. m kw. terenu przyległego od strony południowo-zachodniej do łąki kwietnej.

– Z uwagi na specyfikę terenu, na którym będą prowadzone roboty naprawcze, ich przygotowanie wymagało długiego procesu projektowania, uzyskania szeregu uzgodnień

planowanych rozwiązań technicznych oraz kilku kluczowych decyzji administracyjnych. Cieszę się, że dzięki współpracy naszej spółki i podpisanemu porozumieniu z miastem Katowice, Nadleśnictwem Katowice i spółką Katowickie Inwestycje rozpoczną się prace uwzględniające walory środowiskowe i rekreacyjne parku, dzięki którym teren ten stanie się jeszcze bardziej atrakcyjny dla użytkowników – mówi Marek Skuza, wiceprezes Polskiej Grupy Górniczej S.A.

– Lasy Nadleśnictwa Katowice to lasy o wiodącej funkcji społecznej, położone w centrum aglomeracji śląskiej, w której mieszka blisko 2 mln osób, więc absolutnie

podstawową i najważniejszą rzeczą jest połączenie funkcji ochrony przyrody z funkcjami rekreacji i możliwością wypoczynku dla mieszkańców. Zawarte porozumienie spełnia wszystkie te aspekty, dlatego dziękuję w imieniu nadleśnictwa za tak konstruktywną pracę – dodaje Aleksander Zakrzewski, inżynier nadzoru w PGL LP – Nadleśnictwo Katowice.

Ponadto realizowane będzie zadanie związane z uregulowaniem stosunków wodnych na obszarze występowania szkód górniczych przy ul. Trzech Stawów. Przeprowadzą je Katowickie Inwestycje S.A. w imieniu i na rzecz Miasta Katowice. Koszt zadania to nieco po-

nad 8 mln zł. Projektowanie powinno się rozpocząć na początku przyszłego roku, a całość prac powinna się zakończyć w 2027 r.

– W planach jest także uporządkowanie gospodarki ściekowej w rejonie Doliny Trzech Stawów, w tym budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic Trzech Stawów i Francuskiej. Całość tego zadania to koszt ponad 11 mln zł. Obecnie trwa etap projektowania infrastruktury. Roboty budowlane powinny się rozpocząć w drugiej połowie przyszłego roku – mówi Andrzej Hołda, prezes Katowickich Inwestycji S.A.

Miasto uzyskało dofinansowanie z UE na realizację tego zadania. ■ **RED**

Porozmawiaj z notariuszem

Czy o trudnych problemach prawnych można mówić zrozumiałym językiem? Już 22 listopada od 10.00 do 16.00 będzie mieć miejsce 16. edycja Dnia Otwartego Notariatu. W tym roku akcja odbywa się pod hasłem „Jak nie popaść w kłopoty? Porozmawiaj o tym z notariuszem”. W 56 miejscach w całej Polsce będzie można bezpłatnie skonsultować się z notariuszem, a także porozmawiać telefonicznie i online.

Wiele osób odwołuje ważne decyzje prawne, ponieważ obawia się formalności, kosztów lub wierzy, że te sprawy ich nie dotyczą. Aż do momentu, gdy jest już za późno i przychodzi za to zapłacić wysoką cenę – finansową lub emocjonalną. Tymczasem kłopotów często można byłoby uniknąć dzięki

wcześniejszemu zabezpieczeniu – często wystarczyłaby rozmowa z notariuszem.

Dni Otwarte Notariatu w Katowicach odbędą się w Kato Science Corner x MetroLab GZM przy ul. Młyńskiej 2.

– Kłopoty mają to do siebie, że zaczynają się od rzeczy, o których przeciętna osoba po prostu nie wie. Nie ma świadomości, że trzeba coś sprawdzić, zgłosić, zabezpieczyć. Złe decyzje rzadko wynikają z brawury czy złej woli, częściej z tego, że czegoś po prostu nie wiedzieliśmy. Dlatego po raz kolejny chcemy zachęcić do rozmowy o swoich wątpliwościach i troskach z notariuszami – mówi notariusz Magdalena Arendt, wiceprezesa Krajowej Rady Notarialnej.

Prawo po ludzku

Notariusze w prosty i przyjazny sposób tłumaczą prawniczy język na codzienny, tak aby każdy rozmówca rozumiał skutki planowanych decyzji. Notariusze są bezstronni. Dbają o to, aby wszyscy zainteresowani byli świadomi zapisów umów i konsekwencji działań, które podejmują, a także aby ich działania były bezpieczne i zgodne z prawem. Intencją notariuszy, nie tylko w Dniu Otwartym Notariatu, jest więc zadbanie o klarowność i dostępność przekazu – mówienie o prawie w prosty sposób.

W sobotę 22 listopada udzieli bezpłatnych informacji prawnych i pomogą rozwiązać najczęstsze życiowe dylematy dotyczące m.in.:

- testamentów, dziedziczenia i zachowku oraz darowizny,
- umów majątkowych małżeńskich (np. rozdzielenie/intercyza) i bezpiecznego podziału majątku,
- nieruchomości (kupno/sprzedaż, księgi wieczyste, najem okazjonalny, pełnomocnictwa, poświadczenia),
- spółek i spraw firmowych (zakładanie i zmiany w spółkach),
- spraw transgranicznych (np. dziedziczenie majątku za granicą). ■

Duńscy studenci w Katowicach

Pod koniec sierpnia do Urzędu Miasta Katowice zwrócił się prof. Niels Grønbaek z Królewskiej Duńskiej Akademii, który planował 20-dniowe prace terenowe ze studentami architektury w Katowicach i Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. W październiku grupa studentów przyjechała do Katowic, by rozpocząć prace w terenie. Celem projektu było zdobycie wiedzy o mieście i osadzenie koncepcji projektowych w realnych problemach oraz uwarunkowaniach lokalnych.

W trakcie pobytu studenci odwiedzili m.in. Wydział Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach i Akademię Śląską. Uczestniczyli także w spacerze po Katowicach prowadzonym przez Jakuba Bródkę, znawcę katowickiej architektury, oraz w spotkaniu z architektem miasta w Urzędzie Miasta Katowice.

Zwieńczeniem wizyty była prezentacja wystawy „Fieldwork z Katowic” w Metrolabie, będąca efektem pracy studentów programu magisterskiego PACS (Projective Architecture and Critical Spatial Practices) z Królewskiej Duńskiej Akademii. Kierunek ten koncentruje się na architekturze powstającej nie poprzez tradycyjny proces projektowy, lecz na podstawie dogłębnej analizy terenu. Studenci uczą się odkrywać potencjał istniejących miejsc i przyjmować postawę pokory wobec rzeczywistości, zamiast tworzyć ją od podstaw.

Metodologia duńskich studentów opiera się na subtelniejszym podejściu – skupieniu uwagi na już istniejących rzeczywistościach i ich potencjale. To postawa pokory wobec

miejsca, przeciwstawna tradycyjnej, „renesansowej” roli architekta-demiurga, który kreuje nowe światy. W praktyce oznacza to bliski kontakt z terenem i aktywne zaangażowanie w życie lokalnej społeczności. ■MM

Profesor i studenci opowiadają o swoich pierwszych wrażeniach z Katowic

PROF. NIELS GRØNBÆK

– Jestem tu po raz pierwszy. Trudno odpowiedzieć krótko, bo muszę się trochę cofnąć i przypomnieć sobie te pierwsze wrażenia. Ogólnie rzecz biorąc, miasto wydało mi się bardziej metropolitalne, niż się spodziewałem. Od razu zacząłem porównywać Katowice z duńskim miastem o podobnej wielkości – i skala okazała się zupełnie inna. Katowice sprawiają wrażenie większego, europejskiego miasta. Drugim odczuciem, które zapamiętałem, była pewna solidność i poczucie przejściowości, a także – jeśli mogę tak to ująć – brak sentymentalizmu. Jest w tym mieście coś bardzo bezpośredniego, szczerego. Podobne wrażenie miałem też w innych miastach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. To chyba najlepsza odpowiedź na Twoje pytanie o pierwsze wrażenie.

STUDENT ZIYE YANG

– Trudno mi jednoznacznie podsumować moje wrażenia, ale myślę, że to bardzo ciekawe miasto. Kiedy tu przyjechałem i zobaczyłem ulice, od razu zwróciłem uwagę na różne typy zabudowy – można zauważyć budynki powojenne, przedwojenne, a obok nich zupełnie nowe obiekty, w zupełnie innym stylu. Niektóre mają charakter postmodernistyczny, inne nie mają wyraźnych cech stylowych, po prostu stoją jeden obok drugiego. To właśnie mnie zaintrygowało, bo w Kopenhadze nie spotyka się takiego połączenia – tam przestrzeń jest uporządkowana, estetyczna, ale przez to mniej interesująca.

STUDENTKA LUPU WANG

– Na początku pomyślałam, że to bardzo tradycyjne, przemysłowe miasto. Jest tu wiele starych budynków. Gdy robiłam wstępny research, zauważyłam też, że znajduje się tu sporo fabryk. To właśnie było moje pierwsze wrażenie. Najbardziej ujęły mnie ogrody. Odwiedziłam osiedle w Murckach i zauważyłam, że prawie każdy ma tam własny ogródek. To mnie bardzo zainteresowało, bo w moim kraju czegoś takiego się nie spotyka – nie mamy takich prywatnych ogródków. Pochodzę z Chin, więc uważam, że to bardzo ciekawy temat z punktu widzenia architektury i projektowania krajobrazu.

STUDENTKA FATMA ASUDE ERDOGMUS

– Moje pierwsze wrażenie było takie, że w mieście można znaleźć naprawdę wiele wartościowych realizacji architektonicznych. Spacerując ulicami, można pomyśleć: „O, to przecież ten budynek z książki!”. W ten sposób zaczyna się zbierać architektoniczne informacje o mieście. Ciekawe jest też to, że te budynki powstawały w różnych epokach. Dziś, patrząc na Katowice, można odczytać warstwy historii właśnie poprzez architekturę: niektóre obiekty pochodzą z lat 30., inne – z lat 60., kolejne – z czasów poindustrialnych, kiedy rozwój górnictwa węglowego bardzo wpłynął na wygląd miasta. To bardzo wyraźnie widać i właśnie to najbardziej zwróciło moją uwagę na początku.

Odkryj nowe tytuły i poznaj ulubionych pisarzy

Od 7 do 9 listopada Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach po raz kolejny stanie się miejscem spotkań ludzi książki. Targi Książki w Katowicach to jedno z najważniejszych wydarzeń literackich w kraju, gromadzące wydawców, autorów, tłumaczy, dziennikarzy i czytelników z całej Polski.

Tegoroczna edycja zapowiada się wyjątkowo bogato. W programie znajdzie się kilkadziesiąt spotkań autorskich z pisarzami z Polski i zagranicy. Wśród gości pojawią się m.in. Agnieszka Burton, Jakub Ćwiek, Ryszard Ćwirlej, Aneta Jadowska, Joanna Jax, Marek Krajewski, Magdalena Majcher, Remigiusz Mróz, Zbigniew Rokita, Sabina Waszut, Jakub Żulczyk, a także autorzy z Korei Południowej – Keum-hee Kim i Chang-il You.

Na stoiskach będą prezentowane nowości wydawnicze, bestsellery oraz premierowe tytuły z różnych gatunków: literatury pięknej,

kryminału, fantastyki, literatury faktu oraz książek dla dzieci i młodzieży.

Jednym z ważnych punktów programu będzie festiwal Siła Słowa, poświęcony współczesnej literaturze polskiej i ukraińskiej. Obecni będą także niezależni wydawcy i autorzy z Białorusi. Z kolei blok „Spotkania z Nauką”, współtworzony z Radiem Katowice, przybliży najciekawsze tematy ze świata nauki i literatury popularnonaukowej.

Swoją ofertę zaprezentują wydawnictwa z całej Polski – od dużych oficyn, takich jak Agora, Znak, Folia, SQN, W.A.B. czy Sonia Draga, po mniejsze domy wydawnicze i antykwiariaty.

Targi Książki w Katowicach to wydarzenie, które co roku przyciąga tysiące odwiedzających i stanowi ważny punkt na kulturalnej mapie regionu. To okazja, by spotkać ulubionych autorów, odkryć nowe tytuły i porozmawiać o literaturze. ■ KK

INFORMATOR

kulturalny

Festiwal Ars Cameralis Po 33 edycjach przychodzi STRACH

Zapraszamy na festiwal, który doskonale rozpisuje nasze emocje na koncerty, wystawy i spotkania, udowadniając, że sztuka najlepiej potrafi nazwać i pokazać to, co się w nas kotłuje. W tym roku motywem przewodnim Festiwalu Ars Cameralis jest STRACH.

Tegoroczny festiwal skondensowaną formę przybiera w dniach 5–30 listopada, ale już od 16 października w Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach możemy oglądać wystawę „Strach” Michała Minora. To katowicki artysta, który maluje, rysuje, tworzy grafiki, projektuje plakaty i autorską typografię, a jego prace były prezentowane na blisko 220 wystawach zbiorowych i 22 indywidualnych w kraju i za granicą.

Koncerty – jazz, szept, energia, hałas i intymność

Wybierzcie się na festiwalowe koncerty, a zaskoczy Was różnorodność gatunków, form przekazu i generowanych emocji. To, co Was nie zaskoczy, to szczerść i warsztat,

które charakteryzują artystów i artystki występujących podczas festiwalu.

Macie ochotę na intymny szept? Polecamy spotkanie z Circuit des Yeux (18 listopada, kinoteatr Rialto).

Wolicie żywiołowy miks folku, ambientu, elektroniki i jazzu? Waszej uwadze poleca się Product May Contain (19 listopada, Scena w Malarni Teatru Śląskiego).

Chciecie zanurzyć się w muzykę, która świetnie oddaje zagubienie w pędzącej teraźniejszości? Nie przegapcie The Weather Station (23 listopada, kinoteatr Rialto).

Co powiecie na dźwięki nieuchwytnie niczym perfumy? Jenny Hval przywozi do Katowic najnowszy album – „Iris Silver Mist”. Tytuł bezpośrednio nawiązuje do zapachu, który wyróżnia się surową i zimną (niczym metal) nutą, a inspiracją do jego stworzenia nie był kwiat, lecz korzeń. Jenny Hval usłyszymy 29 listopada w kinoteatrze Rialto.

Słyszeliście już połączenie kompozycji filmowych z furją improwizowanego hałasu? Nie przegapcie koncertu Puce Mary (30 listopada, Scena Kameralna Teatru Śląskiego).

Jazz, dub, elektronika i nagrody

Do Katowic przyjadą jeszcze Makaya McCraven i corto.alto. Makaya McCraven to artysta, który ma wyjątkowy dar przekraczania granic, zakrzywiania przestrzeni oraz łączenia przeszłości, teraźniejszości i przyszłości w wielopoziomowych, postgatunkowych aranżacjach zakorzenionych w jazzie i muzyce folkowej. Zapraszamy 5 listopada do Jazz Clubu „Hipnoza”.

13 listopada w tym samym miejscu wystąpi zespół, który zrobił niemałe zamieszanie na brytyjskiej scenie jazzowej. W 2020 i 2023 r. otrzymał nagrodę dla najlepszego zespołu (Scottish Jazz Awards), a jego debiutancka płyta dostała nagrodę Scottish Jazz Award oraz nominację do Mercury Prize. Corto.alto wnosi do gatunku świeże spojrzenie, które jest połączeniem improwizacji, elektroniki, broken beatu i basowego dubu.

Wszystko wszędzie naraz – literatura

Kiedy chaos i hałas atakują nas z każdej strony, a szum informacyjny prowadzi do

zmęczenia i wypalenia, newsy przekazują coraz mniej pozytywnych informacji, social media nas męczą, my i tak nie przestajemy skrolować. Świat nie sprzyja spokojowi, równowadze i harmonii. Trudno się wyciszyć i od niego odciąć. Małgorzata Halber w swojej książce-manifeście „Hałas” (2024) i Agnieszka Dauksza w „Ludziach nieznaczących. Taktykach przetrwania” (2024) próbują znaleźć antidotum na zmęczenie, strach, niemoc, przebodźcowanie, brak skupienia i uważności. I chociaż żadna z tych pozycji nie jest poradnikiem, to z obu możemy się wiele nauczyć. Dlatego tak ważne jest, aby w tym nadmiarze nie przegapić spotkań z obiema autorkami (20 listopada, Black Woolf Coffee & Books). Spotkanie poprowadzi pisarka i aktywistka Anna Cieplak. ■

.....
Festiwal Ars Cameralis to także pokazy klasyki filmowej w kinie Kosmos i BAFTA 2025 Shorts w Domu Oświatowym Biblioteki Śląskiej. Pełny program festiwalu znajdziecie na stronie arscameralisfestiwal.pl

Wystawy

Katowice Miasto Ogrodów

Instytucja Kultury
im. Krystyny Bochenek
pl. Sejmu Śląskiego 2
tel. 32 609 03 00
sekretariat@miasto-ogrodow.eu
miasto-ogrodow.eu

Poznaj kulturalną stronę Katowic.
Otrzymasz garść wieści kulturalnych z Katowic.
Żadnego spamu. Krótko, na temat i z kulturą.
W każdej chwili możesz się wypisać.
mailing.miasto-ogrodow.eu/newsletter.

Bilety na nasze wydarzenia są dostępne
na bilety.miasto-ogrodow.eu.

FESTIWALE / KONCERTY

Jubileusz 10-lecia Kapeli Fedaków

3 listopada, godz. 18.30, sala 211

— Bilety: 60 zł, 50% zniżki z KKM.

MUSIC HUB LIVE #44

RZWD x SLPWK

13 listopada, godz. 20.00, Music Hub

RZWD czerpie z muzyki tanecznej, improwizowanej i noise, przetwarza te elementy w rozrywkowo-garażowy live, napędzany surową dynamiką perkusji i gitar. SLPWK, zakorzeniony w scenach postindustrial, neo-folk i postpunk, to wszechstronny twórca – producent, kolekcjoner syntezatorów, gitarzysta i wokalista.

— Bilety: 30 zł, 50% zniżki z KKM.

MUSIC HUB LIVE #45

Hinode Tapes x Fabian Klimanek

27 listopada, godz. 20.00, Music Hub

Fabian Klimanek, trębacz i producent, zaprezentuje swój unikatowy kolaż dźwiękowy, łączący ambient, jazz i elektronikę, wydany niedawno jako „Practice of Silence”. Trio Hinode Tapes (Piotr Czekci, Piotr Kaliński i Jacek Prościński) przyjeżdża zaś do nas świeżo po wydaniu albumu „Ita”, łączącego ambient i free jazz z wielobarwną estetyką.

— Bilety: 30 zł, 50% zniżki z KKM.

Silesia Sign-Fest

22 listopada, KMO

Silesia Sign-Fest – Festiwal Sztuki Głuchych odbędzie się w tym roku po raz pierwszy. Wykłady, wystawy, warsztaty i pokazy filmowe – wszystkie wydarzenia będą tłumaczone na polski język foniczny. Celem festiwalu jest szerzenie wiedzy i informacji o bogatej Kulturze Głuchych i promowanie jej w środowisku zarówno osób g/Głuchych, jak i słyszących.

— **WSTĘP WOLNY**

WYSTAWY

Galerie KMO czynne: wtorek–niedziela
w godz. 11.00–19.00. **WSTĘP WOLNY**

„Prywatne narracje”

do 1 lutego 2026 r., Galeria Engram

Wystawa zbiorowa, w której polscy fotografowie i graficy odnoszą się do tematu ważnej dla nich publikacji, prezentując dzieła składające się z triady: książka – negatyw – idea. Zostaną zaprezentowane prace m.in. Wojciecha Beszterdy, Anny Lorenc, Jerzego Łapińskiego, Katarzyny Navarry i Wojciecha Plewińskiego.

„Prawo serii”

do 4 stycznia 2026 r., Galeria Pusta

Wystawa książek fotograficznych, która zaprezentuje projekty fotograficzne bazujące na konsekwencji i po-

wtarzalności motywu. Zostanie zaprezentowanych ok. 50 fotoksiążek, m.in. publikacje Stephena Gilla, Karoliny Jonderko, Rafała Milacha, Mariny Rosso, Łukasza Skąpskiego, Wojciecha Wilczyka, kolektywu Zupagrafi-ka, Ewy Ciechanowskich i Artura Urbańskiego.

„Paper Photo Award 2025”

do 8 lutego 2026 r., Galeria Miasta Ogrodów

Wystawa pokonkursowa prezentuje prace zgłoszone do dwóch międzynarodowych konkursów: Paper Photo Award 2025 na najlepszą książkę fotograficzną i Paper Photo Dummy Award 2025 na najlepszą makietę książki.

„By Books”

do 30 listopada, Galeria Pojedyncza

Wystawa białoruskich publikacji fotograficznych, prezentująca unikatowe projekty z biblioteki FSZ1. Ukazuje różnorodne podejścia do fotografii i projektowania książki. Pokazane są zarówno tradycyjne, jak i eksperymentalne formy publikacji fotograficznych, odsłaniające bogactwo współczesnej sceny artystycznej Białorusi.

ŚLĄSKA SCENA LITERACKA

Benefis Piotra Zaczekowskiego

17 listopada, godz. 18.00, KMO, sala 211

Tematyka: dorośli, którzy potrzebują bajek, i dzieci, które potrzebują poważnego traktowania. Szkoła jako źródło traumy oraz przestrzeń terapii.

— **WSTĘP WOLNY**

WYDARZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ PODMIOTY ZEWNĘTRZNE

Gregorian Grace

7 listopada, godz. 19.30

Koncert pełen mistycyzmu.

Varius Manx & Kasia Stankiewicz 90’/35

10 listopada, godz. 19.00

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” – „A to Polska właśnie”

14 listopada, godz. 19.00

EUROPEAN CLASSICAL BALLET

„Jezioro łabędzie”

20 listopada, godz. 19.00

SPEKTAKL

„Wyjście awaryjne – oddam kochanka w dobre ręce”

22 listopada, godz. 19.00

Tribute to Whitney Houston symfonicznie

23 listopada, godz. 19.00

Wspomnienie głosu, który poruszał serca milionów.

Colours of Tango & Orchestra

30 listopada, godz. 17.00

Galeria Sztuki Współczesnej BWA

al. Korfańtego 6
tel. 32 259 90 40
facebook.com/bwakatowice/
bwa.katowice.pl

XXXIV FESTIWAL ARS CAMERALIS

Michał Minor – „Strach” – wystawa do 7 grudnia

Karol Gawroński – „Wczasowicz mentalny” – wystawa do 9 listopada, Mała Przestrzeń

Teatry

Ateneum

ul. św. Jana 10
tel. 32 253 82 21
ateneumteatr.pl

„Masara”

7 listopada, godz. 17.00 –

pokaz przedpremierowy (18+)

8 listopada, godz. 17.00 – **PREMIERA (18+)**

9 listopada, godz. 17.00 (18+)

12, 13 listopada, godz. 10.00 (18+)

„Pan Tom buduje dom”

15 listopada, godz. 11.30

16 listopada, godz. 16.00

18, 19, 20 listopada, godz. 9.30

„Piotruś Pan”

22 listopada, godz. 11.30

23 listopada, godz. 16.00

25, 26, 27 listopada, godz. 9.30

„Brzydkie kaczątko”

29 listopada, godz. 11.30

30 listopada, godz. 16.00

Dyrekcja teatru zastrzega sobie prawo zmian w repertuarze.

Teatr Żelazny

ul. Gliwicka 148a
tel. 577 380 377
rezerwacje@teatrzelazny.pl
teatrzelazny.pl

„Noc z bankierem”

7–8 listopada, godz. 19.00

„Następnego dnia rano...”

15 listopada, godz. 19.00

„W krainie pixeli”

22–23 listopada, godz. 16.00

„Grinch”

29–30 listopada, godz. 11.00 i 17.00

REPERTUAR DLA SZKOŁ I PRZEDSZKOLI

(umów grupę – tel. 795 876 413)

„Detektyw Pozytywka”

4–6 listopada, godz. 9.00 i 11.30

„W krainie pixeli”

19–21 listopada, godz. 9.00 i 11.30

„Grinch”

25–28 listopada, godz. 9.00 i 11.30

Kino

Kino Kosmos

ul. Sokolska 66
rezerwacja biletów: tel. 32 258 05 08
kasa@kosmos.katowice.pl
kosmos.katowice.pl

ZŁOTE GODY

„Zakłete rewiry”

11 listopada, godz. 18.00

Reż. Janusz Majewski, 1975 r.

Złote Gody to coroczne wyjątkowe święto filmów, które obchodzą swoje 50-lecie – tytułów wciąż żywych, poruszających i aktualnych. To okazja, by wrócić do wielkich historii i zobaczyć je na nowo.

W Dzień Niepodległości zaprezentujemy „Zakłete rewiry”. Gorzki portret społecznych napięć PRL-u, o którym opowie historyk kina polskiego Maciej Kędziora.

— Bilety: 23 zł normalny, 20 zł ulgowy.

PRZEGLĄD FILMÓW AKIRY KUROSAWY

„Droga przez czas”

od 13 listopada do 9 grudnia

Nazwisko Akiry Kurosawy przywołuje mitologię i wielkość powojennej japońskiej kultury: moment, kiedy świat zachwycał się bogactwem i różnorodnością dalekowschodniego kina:

- 13 listopada – „Siedmiu samurajów”,
  - 18 listopada – „Tron we krwi” z prelekcją dr. Tomasza Okraski,
  - 25 listopada – „Rashomon” z prelekcją Michała Bednarczyka,
  - 2 grudnia – „Ran” z prelekcją Jakuba Iwanowicza,
  - 9 grudnia – „Dersu Uzala”.
- Bilety: 23 zł normalny, 20 zł ulgowy.

TEATR W KINIE

„Present Laughter” wg Noëla Cowarda

14 listopada, godz. 19.00

Reż. Matthew Warchus dla Old Vic Theatre, 180 min.

W rolach głównych: Andrew Scott, Luke Thallon, Indira Varma, Sophie Thompson.

Powrót na duży ekran nagradzanej inscenizacji prowokacyjnej komedii nagranej na żywo podczas wyprzedanego spektaklu w 2019 r. Pełne humoru i zaskakująco współczesne spojrzenie na sławę, pożądanie i samotność. Gwiazdor Garry Essendine przygotowuje się do zagranicznego tournée, choć jego życie prywatne coraz bardziej wymyka się spod kontroli. Pograżony w narastającym kryzysie tożsamości Garry zatracca się w chaotycznym wirze miłości, seksu, paniki i poszukiwania sensu.

— Bilety: 39 zł normalny, 35 zł ulgowy.

Kino Rialto

ul. św. Jana
tel. 32 251 04 31
rialto.katowice.pl

KOBIETY OBLEGAJĄ KINO

„Skomplikowani”

6 listopada, godz. 19.00

MODOWY KLUB FILMOWY

„Szantaż”

7 listopada, godz. 19.00

Pokaz filmu z muzyką na żywo.

FILMOWY KLUB SENIORA

„Chopin, Chopin!”

9 listopada, godz. 14.00

WIELKA SZTUKA W KINOTEATRZE RIALTO

- „Prawdziwa historia Tamary Łempickiej” – 9 listopada, godz. 17.00
- „Velázquez i jego tajemnica” – 22 listopada, godz. 18.00
- „Caravaggio: na tropie arcydzieła” – 25 listopada, godz. 15.00

LEKCJE FILMOWE

„Jajo węża”

20 listopada, godz. 19.00

Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna

ul. Kossutha 7a
tel. 32 254 60 98

e-mail: sekretariat@mbp.katowice.pl

Ile baranów mieści się w brzuchu Smoka-Żarłoka?

4 listopada, godz. 17.00, Filia nr 16,
ul. Wajdy 21, Bogucice

Tradycyjna polska legenda opowiedziana w nowoczesnej formule przez aktorów Teatru Magic. Spotkanie dla dzieci i rodziców.

Podróż marzeń mojej mamy – pociągiem przez Chiny

7 listopada, godz. 17.00, Filia nr 16,
ul. Wajdy 21, Bogucice

Spotkanie z Iwoną Marczak, podróżniczką.

Targi Książki w Katowicach

7–9 listopada, MCK, pl. Sławika i Antalla 1

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach jako patron honorowy i jeden z wystawców! Program biblioteki:

- 7–9 listopada, w godzinach otwarcia targów – Lotny Antykwariat – książki antykwaryczne w cenie 3 zł za egzemplarz. Literatura piękna polska i obcojęzyczna, książki dla dzieci i młodzieży, poradniki, wydania kieszonkowe, albumy. Płatność tylko gotówką.

- 7 listopada, godz. 14.00, Forum – spotkanie autorskie z Ireną Małysą, promujące jej najnowszy kryminał „Polowanie na Babiej Górze”. Od godz. 15.00 autorka będzie rozdawać autografy na stoisku Biblioteki (nr 44).

- 8 listopada, godz. 16.00, Forum – spotkanie autorskie z Pauliną Klimanską-Nowak i Michałem Pawłem Urbanikiem, promujące ich najnowsze książki – „Embrion” oraz „Dobra dziewczyna”. Od godz. 17.00 autorzy będą rozdawać autografy na stoisku Biblioteki (nr 44).

„Zwrotnica”

12 listopada, godz. 17.00, Filia nr 20,
ul. Strzelców Bytomskich 21b, Dąbrówka Mała

Spotkanie autorskie z Anną Król-Bocheńską, promujące jej najnowszą powieść – „Zwrotnica”.

„Vezuwia”

13 listopada, godz. 17.00, Filia nr 30,
ul. Rybnicka 11, Śródmieście

Spotkanie autorskie z Tomaszem Harasimiukiem, promujące jego debiutancką powieść – „Vezuwia”.

Migawki z Grenlandii

18 listopada, godz. 17.00, Filia nr 11,
ul. Grażyńskiego 47, Koszutka

Spotkanie z Adamem Wajrakiem – przyrodnikiem, aktywistą ekologicznym, dziennikarzem, pisarzem, fotografem...

Podróż polonezem do Turcji

18 listopada, godz. 17.00, Filia nr 6,
ul. Bytomska 8a, Wełnowiec-Józefowiec

Spotkanie podróżnicze z Elwirą i Arturem Bekusami – uczestnikami rajdu charytatywnego Złombol z Chorzo- wa do Giresun w Turcji. Spotkanie z prezentacją zdjęć i filmików z rajdowej przygody – przejechane 8640 km, trzy tygodnie w upale w samochodzie bez klimatyzacji.

Panda z masy papierowej

18 listopada, godz. 17.00, Filia nr 16,
ul. Wajdy 21, Bogucice

Warsztaty artystyczne z tworzenia obrazu z masy papierowej, dla dzieci i rodziców. Prowadzenie: Pani Batko Warsztaty Kreatywne, przy udziale maskotki Pańdzi.

Jeju! Korea!

18 listopada, godz. 17.00, Filia nr 26,
ul. Goetla 2, Murcki

Warsztaty międzykulturowe dla dzieci w wieku 5-8 lat, z grupą podróżników Poznajemy Świat. W programie

m.in.: ciekawostki rodem z Azji, taniec w stylu K-pop, zabawy etnicznymi zabawkami, przebieranki w hanbok – tradycyjny koreański strój.

- Obowiązują zapisy – tel. 32 255 62 60.

Spotkanie z Łukaszem Orbitowskim

19 listopada, godz. 17.00, Filia nr 3,
ul. Gliwicka 93, Załęże

O pisaniu w zgodzie ze sobą, weni twórczej i meandrach pisarskich wyznań z autorem powieści „Wróg” porozmawia Agnieszka Włoka z bloga „Pomiędzy stronami”.

„Powrozy”

20 listopada, godz. 17.30, Filia nr 25,
ul. Bolesława Chrobrego 2, os. Tysiąclecia

Spotkanie autorskie z Małgorzatą Micior, promujące jej debiutancką powieść kryminalną – „Powrozy”.

Love story

20 listopada, godz. 17.00, Filia nr 16,
ul. Wajdy 21, Bogucice

Koncert Beaty Musialskiej (fortepian) i Adama Musialskiego (skrzypce).

Kapelusz, różdżka i... niespodzianka!

21 listopada, godz. 17.00, Filia nr 26,
ul. Goetla 2, Murcki

Magiczny wieczór z iluzjonistą. Impreza dla dzieci.

- Obowiązują zapisy – tel. 32 255 62 60.

„Republika Węglowa”

25 listopada, godz. 17.00, Filia nr 3,
ul. Gliwicka 93, Załęże

Spotkanie autorskie z dr. Dariuszem Załęgą, regionalistą i historykiem, promujące jego najnowszą książkę.

Planszówkowy zawrót głowy

26 listopada, godz. 17.00, Filia nr 33,
ul. ks. Markiełki 44a, Bogucice

Wieczór gier planszowych dla najmłodszych.

- Limit miejsc. Obowiązują zapisy – tel. 32 258 87 12.

VI FESTIWAL GÓRY – LITERATURA – BIBLIOTEKA

Spotkania

7–28 listopada

W PROGRAMIE:

- 7 listopada, godz. 17.00 – „Polowanie na Babiej Górze” – spotkanie autorskie z Ireną Małysą i promocja jej najnowszej książki – Filia nr 12, ul. Witosa 18b, os. Witosa.

- 14 listopada, godz. 17.00 – „Trekking wokół Manasu” – spotkanie z Renatą Małek, podróżniczką, fotografką i pasjonatką gór – Filia nr 3, ul. Gliwicka 93, Załęże.

- 17 listopada, godz. 17.00 – „Rowerem przez Alpy” – spotkanie z Dariuszem Sobczakiem, popularyzatorem sportu wśród osób z niepełnosprawnościami, dwukrotnym wicemistrzem Polski w paronarciarstwie alpejskim – Filia nr 1, ul. Ligonia 7, Śródmieście.

- 17 listopada, godz. 17.00 – „Droga po Koronę Europy” – spotkanie z Katarzyną Juszczyk, podróżniczką, fotografką, autorką bloga „Wszyscy jesteście nomadami” – Filia nr 12, ul. Witosa 18b, os. Witosa.

- 21 listopada, godz. 17.00 – „Listy z pionowego świata. Wspomnienia żony himalaisty” – spotkanie z Cecylią Kukuczka, żoną legendarnego himalaisty Jerzego Kukuczki – Filia nr 16, ul. Wajdy 21, Bogucice.

- 24 listopada, godz. 17.00 – „Lodowce Svalbardu” – spotkanie z dr. Michałem Ciepłym z Instytutu Nauk o Ziemi UŚ, podróżnikiem, glaciologiem, polarnikiem, dziekanem Międzynarodowej Środowiskowej Szkoły Doktorskiej przy Centrum Studiów Polarnych w UŚ – Filia nr 32, ul. Grzybski 19a, Ligota.

- 26 listopada, godz. 17.00 – „Góry w cieniu życia” – spotkanie z Januszem Majerem, alpinistą, himalaistą, podróżnikiem, laureatem Super Kolosa 2022 – Filia nr 30, ul. Rybnicka 11, Śródmieście.

- 27 listopada, godz. 17.00 – „Kamraty. Historie z Klubu Wysokogórskiego w Katowicach” – spotkanie z Dariuszem Kortko i Marcinem Pietraszewskim, autorami

książek „Kukuczka. Opowieść o najsłynniejszym polskim himalaisty” oraz „Krzysztof Wielicki. Pieko mnie nie chciało” – Filia nr 14, ul. Piastów 20, os. Tysiąclecia.

- 28 listopada, godz. 17.00 – „Beskidy oczami miastowych” – spotkanie z Alicją i Januszem Murzynowskimi – Filia nr 12, ul. Witosa 18b, os. Witosa.

VI FESTIWAL GÓRY – LITERATURA – BIBLIOTEKA

Wystawy

listopad–grudzień

W PROGRAMIE:

- 5 listopada – 31 grudnia – „Korona Europy – wędrowni przez najwyższe szczyty” – wystawa fotografii Katarzyny Juszczyk – Filia nr 30, ul. Rybnicka 11, Śródmieście.

- Listopad – „Islandia – Kraina Lodu i Ognia” – wystawa fotografii Katarzyny Juszczyk – Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21b, Dąbrówka Mała.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka

im. Józefa Lompy w Katowicach

ul. ks. kard. Wyszyńskiego 7

tel. 32 258 38 38, 32 258 57 84

e-mail: biblioteka@pbw.katowice.pl

www.pbw.katowice.pl

Twórz muzykę ze sztuczną inteligencją!

4 listopada, godz. 14.00, MS Teams

Bezpłatne webinarium o generowaniu piosenek na platformie SUNO.

- Rejestracja: tiny.pl/gztb_szg.

W kręgu poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej

do 7 listopada

Przyjmujemy zgłoszenia uczniów szkół podstawowych (klasy VII–VIII) i średnich do wojewódzkiego konkursu recytatorskiego, którego finał odbędzie się 4 grudnia w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Katowicach.

- Regulamin: tiny.pl/jjc-4bbz.

SZTUKOWANIE

Obfitość i brak. Jedzenie w sztuce

17 listopada, godz. 10.00, Teatr Śląski, Duża Scena

Cykl comiesięcznych zajęć dla seniorów w każdym wieku. Opowieści o dziełach mistrzów. Przyjemnie. Ciekawie. Przystępnie. Bez dalekich podróży zaglądamy do największych muzeów świata i opowiadamy o życiu niezwykłych artystów i artystek.

MDK

MDK „Ligota”

ul. Franciszkańska 33

tel. 32 252 32 34

e-mail: mdk@mdkligota.pl

mdkligota.pl

Ceramiczny anioł

3 listopada, godz. 17.00 (część I)

17 listopada, godz. 17.00 (część II)

Warsztaty ceramiczne, podczas których wykonamy anioła z gliny. Zajęcia odbywają się w dwóch częściach i stanowią całość.

- Koszt udziału: 100 zł. Liczba miejsc ograniczona. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

Bogusława Lisiecka – malarstwo

4 listopada, godz. 17.00, Galeria pod Łukami

Wernisaż wystawy.

- **WSTĘP WOLNY.**

PORA DLA SENIORA

Smartfon od A do Z

5 listopada, godz. 12.00–14.00

Tematem zajęć będzie podstawowa obsługa smartfona. Zabierz swojego smartfona i pytania – wszystko wyjaśnimy!

- Obowiązuje limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

Warsztaty aktorsko-filmowe z Izabelą Małek

8 listopada, godz. 13.00–18.00

Zapraszamy młodzież i dorosłych na comiesięczne warsztaty aktorskie prowadzone przez Izabelę Małek – doświadczoną aktorkę filmową, serialową i teatralną. Podczas zajęć uczestnicy będą pracować nad tekstem, ruchem scenicznym oraz improwizacją, rozwijając swój warsztat aktorski i ekspresję sceniczną.

- Koszt: 80 zł. Liczba miejsc ograniczona. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Koncert Anny Pieszki

8 listopada, godz. 17.00

Zapraszamy na wyjątkowy koncert. W programie pieśni patriotyczne oraz wspólne śpiewanie, które stworzy niepowtarzalną atmosferę refleksji, wzruszenia i radości ze wspólnego świętowania.

- **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odbioru w biurze obsługi od 27 października, godz. 10.00. Liczba miejsc ograniczona.

PORA DLA SENIORA

Jesienne warsztaty

12 listopada, godz. 12.00–14.00

Zapraszamy seniorów do udziału w jesiennych warsztatach plastycznych.

- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązuje limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

Śpiewaj razem z nami

12 listopada, godz. 13.00

Spotkanie śpiewacze dla seniorów. Przyjdź i spędź z nami muzyczne popołudnie!

- **ZAJĘCIA BEZPŁATNE.**

W rytmie miłości. Największe przeboje muzyki soul i r&b w wykonaniu Julii Borówki

14 listopada, godz. 18.00

Koncert w wykonaniu Julii Borówki i Jakuba Niewiadomskiego. W repertuarze utwory z gatunków soul, r&b i okołojazzowych. Artystka wykona covery wybitnych artystów, również tych bardziej współczesnych.

- **WSTĘP WOLNY.**

MUZYCZNY KĄCIK

The Rolling Stones Stripped

15 listopada, godz. 17.00

Kolejne spotkanie Muzycznego Kącika. Tym razem zabierzemy was w podróż do 1995 r. The Rolling Stones wydali album „Stripped”, na którym znalazły się utwory zespołu w elektryczno-akustycznych aranżacjach. Nie obędzie się bez ciekawostek, historii i wyjątkowości tego albumu. Spotkanie poprowadzą Michał Grzesiek i Kris Dembski.

- **WSTĘP WOLNY.**

PORA DLA SENIORA

Scrapbookingowe kartki świąteczne

19 listopada, godz. 12.00–14.00

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia, więc z tej okazji zapraszamy wszystkich seniorów do udziału w warsztatach scrapbookingowych, na których wykonamy kartki świąteczne.

- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązuje limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi.

■ Piosenki, które do mnie przyszły i... zostały

22 listopada, godz. 17.00

Serdecznie zapraszamy na wieczór pieśni i piosenek specjalnie wybranych na jesienny wieczór w MDK „Ligota”. Głos i gitara: Marcin Placek. **WSTĘP WOLNY.**

■ Ceramiczny mikołaj

24 listopada, godz. 17.00 (część I)

Zapraszamy na warsztaty, podczas których wykonamy ceramicznego mikołaja. Druga część warsztatów odbędzie się 8 grudnia. Zajęcia odbywają się w dwóch częściach i stanowią całość.

- Koszt udziału: 100 zł. Obowiązują limit miejsc. Zapisy w biurze obsługi – tel. 604 988 657.

FESTIWAL PIEŚNI TRADYCYJNEJ „JEDYN, DWA, TRZI, SZTYRY, CZYLI SOLO, W DUECIE, W TRIO, W KWARTECIE” 2025

■ Przesłuchania konkursowe

26 listopada, godz. 10.00

Serdecznie zapraszamy do udziału w tegorocznej edycji festiwalu! Na zgłoszenia czekamy do 21 listopada.

- Szczegóły, regulamin i karta zgłoszeniowa na mdkligota.pl.

■ Koncert laureatów

29 listopada, godz. 17.00, Sala Koncertowa Polskiego Radia Katowice, ul. Ligonia 29

Koncert, podczas którego zaprezentują się laureaci tegorocznej edycji festiwalu. Wystąpi również Grzegorz Kapołka i zaproszeni goście. **WSTĘP WOLNY.**

MDK „Południe”

ul. Boya-Żeleńskiego 83
tel. 32 209 47 72
mdk@mdkpoludnie.com
mdkpoludnie.com

Kostuchna

■ Warsztaty ceramiki

środy, godz. 16.00, filia MBP nr 27, ul. Szarych Szeregów 32

■ Dieta i ruch

18 i 25 listopada, godz. 10.00

Warsztaty prozdrowotne dla seniorów.

W PROGRAMIE:

- 18 listopada – porozmawiamy o zdrowej, codziennej rutynie żywieniowej;
- 25 listopada – porozmawiamy o tym, jak wspaniały dla naszego samopoczucia jest poranny rozruch.

■ Andrzejkowy wieczór cudów

28 listopada, godz. 17.00–19.00

W PROGRAMIE:

- godz. 17.00 – koncert Trio Dariusza Zejca,
- godz. 17.00 – warsztaty florystyki,
- godz. 18.00 – Disco Senior – potańcówka dla seniorów (koszt: 30 zł),
- godz. 18.00 – ciuchowymiana.

Piotrowice

■ Nic dwa razy się nie zdarza

4 listopada, godz. 10.00

Spotkanie z poezją dla seniorów. Zapraszamy na prelekcję o Wisławie Szymborskiej oraz warsztaty poetyckie.

- **ZAJĘCIA BEZPŁATNE.** Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Międzynarodowy Dzień Świadomości Stresu

5 listopada, godz. 10.00

Jakie są skutki stresu oraz sposoby jego redukcji? Zapraszamy na blok zajęciowy składający się z prelekcji o świadomości i zarządzaniu stresem oraz muzykoterapeutyczne warsztaty z elementami relaksacji.

■ Turniej Brydżowy z okazji Dnia Niepodległości

8 listopada, godz. 9.00

Turniej Brydża Sportowego o Grand Prix Śląska. Zapraszamy wszystkich chętnych brydżystów do udziału w imprezie.

- Obowiązują opłata wpisowa: 25 zł.

■ Zakończenie projektu środowiskowego

18 listopada, godz. 10.00

Serdecznie zapraszamy na podsumowanie projektu „Środowiskowe uwarunkowania zdrowia człowieka”, realizowanego w ramach Zielonego Budżetu Miasta Katowice. W programie: wernisaż wystawy edukacyjnej podsumowującej wykłady naukowe realizowane w ramach projektu przez cały rok oraz wykład naukowy prof. Katarzyny Kasperkiewicz z Wydziału Nauk Przyrodniczych UŚ pt. „Żywność a zdrowie”. **WSTĘP WOLNY.**

■ Barbórka – śląskie śpiewanie

25 listopada, godz. 10.00

Zapraszamy seniorów na spotkanie barbórkowe z kołozem i krupniokami, opowiastkami ze śląskiej kuchni, regionalnymi przysmakami oraz muzyką na żywo.

- Obowiązują zapisy w biurze MDK.

Murcki

■ Folkowe inspiracje – warsztaty

3, 17 i 24 listopada, godz. 18.00

Pomysłowe warsztaty plastyczne dla dzieci.

W PROGRAMIE:

- 3 listopada – Kocie story,
- 17 listopada – Gliniane ptaszynki,
- 24 listopada – Włocławek po naszymu.

■ Kocie story – warsztaty rękodzielnicze dla dorosłych

3 listopada, godz. 19.10

Zapraszamy na warsztaty malowanej ceramiki.

- Bilety: 35 zł. Zapisy SMS – tel. 732 579 968.

■ Twórcy Murckowscy XXII

15 listopada, godz. 17.00

Otwarcie kultowej już wystawy. Zobaczymy rękodzieło, malarstwo i fotografie stworzone przez murckowców. Wernisaż uświetni koncert zespołu AQuartet.

Zarzecze

■ Zielone Zarzecze

poniedziałki, godz. 17.30

Warsztaty kreatywne dla dzieci, podczas których damy nowe życie materiałom z recyklingu. Nie zabraknieycinania, klejenia i dobrej zabawy.

W PROGRAMIE:

- 3 listopada – Jesienne skrzaty,
- 17 listopada – Ekologiczny renifer Rudolf,
- 24 listopada – Pluszowy miś w świątecznej odsonie.
- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Wesołe Zarzecze

środy, godz. 17.00

Warsztaty plastyczne dla dzieci.

W PROGRAMIE:

- 5 listopada – Jesienne lampiony,
- 12 listopada – Zimowe skrzaty,
- 19 listopada – Choinka w roli głównej,
- 26 listopada – Świąteczne bombki.
- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Akademia Młodego Naukowca

czwartki, godz. 16.30–18.00

Uczymy się poprzez zabawę. Na zajęcia zaprasza jak zwykle Pani Szkiełko.

W PROGRAMIE:

- 6 listopada – Wyprawa do wnętrza mojego ciała, cz. I,
- 13 listopada – Wyprawa do wnętrza mojego ciała, cz. II,
- 20 listopada – Cud elektryczności.
- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Najmniejsi mieszkańcy lasów i łąk

7, 27 listopada, godz. 16.30

Zajęcia ekologiczne – często z mikroskopem i szkłem powiększającym odkrywamy tajemnice przyrody.

■ Warsztaty florystyczne – wieńce adwentowe

14 listopada, godz. 17.00

Wykonamy wieńce na zbliżający się adwent.

- Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Warsztaty decoupage’u

21 listopada, godz. 17.00

Tworzymy herbaciarki na świąteczne herbatki (i nie tylko).

■ Gwiazdy polskiej estrady

23 listopada, godz. 17.00

Koncert Eweliny Sobczyk z akompaniamentem. W repertuarze znajdują się utwory takich artystów, jak Irena Santor, Anna Jantar, Andrzej Zaucha i wielu innych.

■ Bal andrzejkowy

28 listopada, godz. 17.00

Andrzejkę po śląsku. Zapraszamy dzieci wraz z rodzicami na minibal andrzejkowy. W programie: wspólna zabawa, muzyka i dobre wróżby.

- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy w biurze MDK.

Podlesie

■ Ekologiczne Podlesie

czwartki, godz. 17.30

Warsztaty ekologiczno-kreatywne dla dzieci.

W PROGRAMIE:

- 6 listopada – Recynglowe ekowianuszki,
- 13 listopada – Przygotowania do świąt,
- 20 listopada – Bożonarodzeniowe ozdoby,
- 27 listopada – Ekologiczny kalendarz adwentowy.
- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Warsztaty z jeżem w tle

14 listopada, godz. 17.00

„Osikowa dolina” zaprasza dzieci do udziału w warsztatach ekologicznych, podczas których porozmawiamy o jeżach. Podczas spotkania każdy z uczestników własnoręcznie wykona figurkę jeża z osikowych płatków.

- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy w biurze MDK.

■ Pogodomy, pośpiewomy...

16 listopada, godz. 16.30

Spotkanie Koła Miłośników Godki i Pieśni Śląskiej. Zapraszamy do udziału w ostatnim w tym roku spotkaniu koła. Nie zabraknie muzyki i śpiewu!

■ Zimowa kompozycja

19 listopada, godz. 18.00

Zapraszamy na ostatnie w tym roku warsztaty florystyczne. Tym razem wykonamy świąteczną kompozycję na nadchodzące święta Bożego Narodzenia.

- **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy w biurze MDK.

MDK „Bogucice-Zawodzie”

ul. Markiefki 44a
ul. Marcinkowskiego 13
tel. 32 203 05 17, 32 255 32 44
sekretariatmdk@mdkbogucice-zawodzie.pl

■ Kuchnia śląska na nowo

4 listopada, godz. 11.00;

18 listopada, godz. 17.00

Warsztaty kulinarne.

- **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ Ciasto! Plasto!

7 i 21 listopada, godz. 17.00

Warsztaty sensoplastyczne dla małych dzieci z rodzicami.

- Wstęp: 40 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ IX Grand Prix Miasta Katowice w Szachach dla Dzieci do lat 14 – Memoriał im. Karola Zieleznika

8 listopada, godz. 9.00

Wydarzenie współorganizowane z Fundacją Wspierania Szachów na Górnym Śląsku „Gens Una Sumus”.

- Obowiązują zapisy.

■ Warsztaty relaksacyjne

8 i 22 listopada, godz. 10.00

- **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ Współczesne formy tradycyjnego rękodzieła

8 i 22 listopada, godz. 10.00

Warsztaty.

- **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

ŚWIATOWY DZIEŃ SENIORA

■ Warsztaty linorytu dla seniorów

14 listopada, godz. 11.00

- **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ Koncert jesienny

14 listopada, godz. 18.00

Koncert Orkiestry Dętej „Katowice”.

- **WSTĘP WOLNY.**

■ Warsztaty malowania akwarelą

18 listopada, godz. 17.00

Warsztaty dla młodzieży i dorosłych.

- Koszt: 40 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

■ „Igraszki diabła”

21 listopada, godz. 18.00

Spektakl teatralny w wykonaniu teatru Reduta Śląska.

- Bilety: 30 zł od osoby, dostępne w kasach MDK.

■ Bajkoluz

24 listopada, godz. 16.00

Zajęcia relaksacyjne z elementami bajkoterapii dla dzieci.

- **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

Dział „Zawodzie”

tel. 32 255 32 44

e-mail: sekretariat@mdkbogucice-zawodzie.pl

■ Trzask! Blask!

7 listopada, godz. 17.00

Warsztaty tworzenia witrażu dla młodzieży i dorosłych.

- Koszt: 120 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

KULTURA DLA MALUCHA

■ Zajęcia gordonowskie

7, 14, 21 listopada, godz. 16.30

- **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

■ Koncert z okazji Dnia Niepodległości

14 listopada, godz. 17.00

Koncert w wykonaniu Zespołu Akordeonistów „Katowice Kleofas” oraz Śląskiego Ludowego Zespołu Śpiewaczego „Zawodzianki”. **WSTĘP WOLNY.**

■ Spotkanie ze strategicznymi grami figurkowymi dla dzieci

14 listopada, godz. 18.00

Warsztaty wspierające rozwój wyobraźni, zdolności manualnych i logicznego myślenia.

- Wstęp: 10 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

KULTURA DLA MALUCHA

■ Zajęcia sensoplastyczne

15 i 22 listopada, godz. 11.00

- **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

Pracownia Gliny na Zawodziu

18 listopada, godz. 18.00

Warsztaty ceramiczne dla młodzieży i dorosłych.

— Bilety: 60 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

„Historyczny pejzaż Śląska – Ruda Raciborska i Bobolice – plenery i wystawy dziedzictwa Górnego Śląska”

do końca listopada, godz. 8.00–20.00

Wystawa poplenerowa. **WSTĘP WOLNY.**

Dział „Osiedle Paderewskiego”
tel. 506 676 058

e-mail: paderewa@mdkbogucice-zawodzie.pl

Lu Jong

3, 17, 24 listopada, godz. 9.00,

5, 12, 19, 26 listopada, godz. 10.45

14, 21, 28 listopada, godz. 10.15

Zajęcia gimnastyczne dla seniorów.

— **WSTĘP BEZPŁATNY.** Obowiązują zapisy.

Warsztaty ceramiczne

6, 11, 20 listopada, godz. 17.30

Warsztaty rękodzielnicze dla młodzieży i dorosłych.

— Wstęp: 60 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

Warsztaty ceramiczne dla uczestników PJM

14 listopada, godz. 17.30

Warsztaty ceramiczne dla osób uczestniczących w warsztatach „Zamigaj!”.

— Wstęp: 60 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

Ścieżka Gongu

21 i 28 listopada, godz. 18.00

Zajęcia relaksacyjno-ruchowe.

— Wstęp: 60 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

Warsztaty tworzenia makramy

21 listopada, godz. 18.00

— Wstęp: 40 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

Warsztaty tworzenia linorytu

28 listopada, godz. 18.00

Zajęcia rękodzielnicze dla młodzieży i dorosłych, podczas których uczestnicy tworzą własne grafiki na bawełniane torby.

— Wstęp: 60 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

MDK „Koszutka”

ul. Grażyńskiego 47

tel. 32 258 99 77, 32 258 92 00

mdkkoszutka.pl

Facebook @mdkkoszutka

Instagram #mdkkoszutka

#KATOkultura

W kręgu muzyki filmowej

3 listopada, godz. 18.00

Koncert w wykonaniu Kwintetu Śląskich Kameralistów, z udziałem Magdaleny Duś, Romana Widaszka i Macieja Zakościelnego.

— Bezpłatne wejściówki do odebrania w sekretariacie MDK.

KAFESIENIOR

„Sekrety malarstwa Aborygenów”

5 listopada, godz. 11.00

Wykład Jolanty Mackiewicz.

Młodzieńcze impresje fortepianowe

7 listopada, godz. 17.00

Recital fortepianowy Marii Kozero. Prowadzenie: Alicja Kotyl.

„Król Maciuś”

13 listopada, godz. 17.30

Spektakl dla rodzin z dziećmi w wykonaniu grupy O! Teatr.

— **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odebrania w sekretariacie MDK.

PRZYSTANEK EKO

Kokedama – wiszące ogrody

14 listopada, godz. 17.00

Warsztaty ekologiczne.

— Koszt: 20 zł. Obowiązują zapisy.

OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ SENIORA

„Morderstwo w Hotelu Domaine D'Auriack”

14 listopada, godz. 18.00

Spektakl komediowy w wykonaniu Teatru na 5.

— **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odebrania w sekretariacie MDK.

Marcin Olaf Olszewski – stand-up

16 listopada, godz. 20.00

Prowadzenie: Aras Piaszczyński.

— Zakup biletu przez platformę kupbilecik.pl.

Salon Literacki

17 listopada, godz. 17.00

Spotkanie z Arkadiuszem Ławrywiańcem, dokumentalistą i fotoreporterem. Prowadzenie: Hanna Grabowska-Macioszek.

Krótką historią piosenki wg Adama Szefca Szewczyka

19 listopada, godz. 17.30

Solowy, autorski, unikatowy, trójwymiarowy projekt live.

— **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odebrania w sekretariacie MDK.

KONCERT NIEPODLEGŁOŚCIOWY

„Tam, gdzie biło serce Polski”

20 listopada, godz. 10.00

Koncert współorganizowany z Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich.

XII Śląskie Święto Stepowania

21–23 listopada

SALON ARTYSTYCZNY

Brama Wybrańców

24 listopada, godz. 17.00

Spotkanie z Maciejem Szczawińskim połączone z prezentacją jego najnowszej książki poetyckiej. Mija dokładnie 50 lat od chwili jego debiutu literackiego w Wydawnictwie „Śląsk” i na antenie Polskiego Radia Katowice.

KAFESIENIOR

Pouring – obrazy, które płyną

25 listopada, godz. 11.00

Warsztaty dla seniorów.

— Obowiązują zapisy.

RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Moje dłonie mówią

27 listopada, godz. 9.45

Warsztaty skierowane do osób niesłyszących i słabosłyszących.

Piknik wieczorynkowy

27 listopada, godz. 17.00

Spotkanie dla rodzin z dziećmi. W programie m.in. wzięcie wieczorynki, wieczorne czytanie oraz poczęstunek.

— Obowiązują zapisy.

ARTVENTURE – CZYLI PRZYGODA ZE SZTUKĄ

Stwórzmy sobie arcydzieło

28 listopada, godz. 9.00, 10.30

Warsztaty dla dzieci.

Od opery po szlagiery

28 listopada, godz. 17.00

Koncert andrzejkowy w wykonaniu Andrzeja Wolańskiego i Joanny Wolańskiej.

— **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odebrania w sekretariacie MDK.

Miejski Dom Kultury „Koszutka” filia „Dąb”

ul. Krzyżowa 1

tel. 608 549 089

e-mail: filiadab@mdkkoszutka.pl

dkdab.pl

OTWARTA GALERIA ZA SZYBĄ

Miejsca, do których wracam

wernisaż: 7 listopada, godz. 17.30

Wystawa malarstwa Ewy Koziół oraz fotografii Andrzeja Koziela.

The Best of Adele

7 listopada, godz. 18.00

Koncert Aleksandry Nizio z akompaniamentem.

— Obowiązują **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** wydawane od 3 listopada od godz. 8.00 do wyczerpania dostępnej puli i od godz. 17.00 do wyczerpania dostępnej puli. Liczba miejsc ograniczona.

OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ SENIORA

Creative Senior i Bingo z Seniorom

13 listopada, godz. 10.45

— Obowiązują zapisy. Liczba miejsc ograniczona.

Biesiada po śląsku

14 listopada, godz. 16.30

Zabawa taneczna dla osób dorosłych i seniorów. W programie: koncert zespołu Eminence i poczęstunek.

— Obowiązują zapisy. Liczba miejsc ograniczona.

X Wojewódzki Festiwal Talentów

26 listopada, godz. 9.00

Adresaci: uczniowie szkół podstawowych. Kategorie prezentacji: śpiew i taniec. W festiwalu mogą uczestniczyć grupy zgłoszone przez szkoły podstawowe i instytucje kultury.

Dębowa domówka na andrzejki

29 listopada, godz. 17.00

Zapraszamy ze swoim domowym jedzonkiem. Zapewniamy zastawę, gorące napoje (kawa, herbata) oraz moc dobrej zabawy tanecznej.

Miejski Dom Kultury „Koszutka” Dom Kultury

na Witosza

ul. Kwiatkowskiego 32

tel. 698 761 121

e-mail: witosa@mdkkoszutka.pl

dkwitosa.pl

Wystawa malarstwa Grupy FILAR’72 z DK „Dąb”

1–6 listopada

Koncert Adama „Szefca” Szewczyka

3 listopada, godz. 18.00

Muzyk, gitarzysta, kompozytor, aranżer, producent, pedagog, freelancer.

„Krótka historia piosenki wg Adama Szefca Szewczyka” to solowy, autorski, audiowizualny unikatowy, trójwymiarowy projekt live. Wymiar 1.: Prelekcja. Podróż przez całą historię piosenki – od trubadura do DJ-a. Wymiar 2.: Recital. 12 pieśni skomponowanych specjalnie dla tego projektu. Każda z nich w innym stylu muzycznym. Wymiar 3.: Warsztaty. Wspólne ze słuchaczami stworzenie zupełnie nowej piosenki. Bez żadnego wspomnienia się sztucznej inteligencji! Tylko człowiek.

Gala 25-lecia LO im. Melchiora Wańkowicza

5 listopada, godz. 17.00

Wyjątkowa gala czytania fragmentów twórczości Melchiora Wańkowicza. Wydarzeniu będzie towarzyszyć fortepianowa oprawa muzyczna z utworami Fryderyka Chopina.

Sylvia Lipina – „Południowy”

7–21 listopada

inauguracja: 7 listopada, godz. 18.00

Wystawa akwareli.

Koncert Maciej Lipina Band

7 listopada, godz. 19.00

Koncertowa zapowiedź płyty „Południowy” – koncept albumu o Śląsku, o naszych wartościach, rodzinie, pracy i przestrzeniach. Koncert połączony z wernisażem malarstwa Sylwii Lipiny – zbioru obrazów akwarelowych i olejnych przedstawiających najpiękniejsze zielone lokalizacje Katowic i okolic. Na scenie: Maciej Lipina – śpiew, gitara, Darek Ziółek – gitara basowa, chórek, Seweryn Pięta – perkusja, chórek, Marcin Zales – gitara slide.

— Obowiązują **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odbioru w sekretariacie DK „Witosa”.

Waxman i Kilar – z Silesii do Hollywood

8 listopada, godz. 18.00

Koncert Śląskiej Orkiestry Symfonicznej „Sinfonia Silesia”.

— Obowiązują **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odbioru w sekretariacie DK „Witosa”.

Śpiewanie z seniorami

14 listopada, godz. 11.00

Pod okiem doświadczonych muzyków uczestnicy poznają podstawy emisji głosu, nauczą się technik oddechowych oraz pracy nad interpretacją utworów.

GALA TAŃCA ORIENTALNEGO W KATOWICACH

Hayat El Raqs

14 listopada, godz. 19.00

Wyjątkowy wieczór sztuki tanecznej w magicznej atmosferze Orientu.

— Obowiązują **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odbioru w sekretariacie DK „Witosa”.

Festiwal Trajektorie Teatru

20–23 listopada

Pierwsza edycja festiwalu Trajektorie Teatru. Cztery dni pełne spektakli, warsztatów, wykładów, wystaw, koncertów i performance’ów, które wprowadzają w świat teatru, tańca i sztuk performatywnych. Program: dkwitosa.pl.

„Małżonkowie”

29 listopada, godz. 18.00

Spektakl w wykonaniu Teatru Rawa. Zwariowana komedia pełna nieoczekiwanych zwrotów akcji i niesamowicie dowcipnych dialogów.

— Bilety: teatrrowa.pl.

Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec”

ul. gen. J. Hallera 28

tel./faks 32 256 84 53

mdk.katowice.pl

„Baśki w Burowcu”

3–28 listopada

Wiewiórki w obiektywie – wystawa fotografii Marka Foltyna. **WSTĘP WOLNY.**

„Harry Potter” przy świecach

9 listopada, godz. 19.00

Między włóczkami – dzierganie łączy pokolenia

12 listopada, godz. 17.30

Lubisz robić na drutach, szydełkować, a może dopiero chcesz spróbować? Zapraszamy na spotkanie dla osób w każdym wieku i na każdym poziomie zaawansowania. Wspólnie stworzymy przyjazną przestrzeń do nauki, inspiracji i rozmów przy robótkach ręcznych. **WSTĘP WOLNY.**

Teatr Magii Macieja Pola

15 listopada, godz. 17.00

Szaleni naukowcy

21 listopada, godz. 12.00 i 17.00

Interaktywne, humorystyczne widowisko z wykonaniem doświadczeń chemicznych i fizycznych na żywo.

Teatr Baniek Mydlanych

22 listopada, godz. 12.00

ABBA The Show

22 listopada, godz. 20.00

„Być kobietą, czyli szaleństwa dojrzałej młodości”

24 listopada, godz. 18.00

„Kairos” – stand-up Tomasza Borasa

27 listopada, godz. 19.00

– Bilety dostępne online.

Zabawa andrzejkowa „Pod Nóżkę”

29 listopada, godz. 18.00

Wydarzenie poprowadzi zespół Barwa. Mile widziane przebrania – najciekawsze zostaną nagrodzone. Bilety: 130 zł (w cenie: słodki poczęstunek, zimna płyta i ciepły posiłek). Zapisy – tel. 501 329 527.

MDK „Szopienice-Giszowiec” Filia nr 1
ul. Obrońców Westerplatte 10
tel./faks 32 256 99 77

MDK-owa jungla

3–28 listopada, godz. 10.00–15.00

„Pejzaże szopienickie”

5–19 listopada

finisaż: 19 listopada, godz. 17 **WSTĘP WOLNY**

Prezentacja obrazów powstałych podczas pleneru malarskiego, ukazujących urok i wyjątkowość Szopienic.

Warsztaty makramy

7 listopada, godz. 16.00

Poznaj podstawy techniki makramowej i stwórz własną dekorację. Zapewniamy materiały i opiekę instruktora.

– Wstęp: 35 zł.

„Muzyka, która pozostaje...” – koncert zaduszkowy w Szopienicach

14 listopada, godz. 17.00

Najpiękniejsze przeboje, które z pewnością poruszą każdego. Wykonają je Karolina Chojnacka, Maria Szeverda oraz Marta Słaboń.

– **WSTĘP WOLNY.** Bezpłatne wejściówki do odbioru w sekretariacie.

Bajkomat

17 listopada, godz. 10.30

Warsztaty literacko-plastyczne dla przedszkolaków.

– **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy grup zorganizowanych.

Warsztaty z wyobraźni

20 listopada, godz. 10.00

– **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zapisy grup zorganizowanych.

XXIX OGÓLNOPOLSKI KONKURS POETYCKI IM. MARII PAWLIKOWSKIEJ-JASNORZEWSKIEJ

Wieczór finałowy

28 listopada, godz. 17.00

W programie: recital w wykonaniu Joanny Świdrak i Tomasza Pali – piano, podsumowanie konkursu, ogłoszenie wyników i wręczenie nagród zwycięzcom, poetycki hyde park w udziałem laureatów.

– **WSTĘP WOLNY.** Obowiązują zaproszenia lub bezpłatne wejściówki do odbioru w sekretariacie.

MDK „Szopienice-Giszowiec” Filia nr 2
pl. Pod Lipami 1, 3–3a, 10
tel./faks 32 206 46 42

MAŁA FILHARMONIA

Klasyka – od Mozarta po Vivaldiego

8 listopada

– godz. 10.00 i 11.15 – dla dzieci w wieku 0–3 lata,

– godz. 12.30 – dla dzieci w wieku 3–9 lat.

– Bilety dostępne na stronie candlelivemusic.pl.

Koncerty przy świecach

8 listopada

– godz. 18.00 – Muzyka filmowa – Hans Zimmer i inni,

– godz. 20.00 – Coldplay & Imagine Dragons.

– Bilety dostępne na stronie candlelivemusic.pl.

„Umrzeć ze śmiechu”

16 listopada, godz. 17.00

Spektakl Teatru Gry i Ludzie.

– Bilety: 45 zł.

„W pracowni Pana Gawlika”

20 listopada, godz. 18.00

Wernisaż wystawy pokonkursowej.

– **WSTĘP WOLNY.**

Koncerty wśród tysiąca świec

22 listopada

– godz. 17.30 – Wieczór z magią Harry’ego Pottera,

– godz. 19.30 – Wieczór fantasy: od „Władcy pierścieni” do „Gry o tron”.

– Bilety dostępne na stronie candlelivemusic.pl.

GISZOWIECKIE SPOTKANIA TEATRALNE

O!Teatr – „Jak wróbelek nie mógł zdążyć na wesele”

23 listopada, godz. 15.00

– **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odbioru na portierni.

Andrzejkowa biesiada z zespołem De Silvers

30 listopada, godz. 17.00

– **BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI** do odbioru w portierni MDK.

Muzea

Muzeum Śląskie w Katowicach

ul. Dobrowskiego 1
tel. 32 779 93 00
muzeumslaskie.pl

ARTYŚCI PO GODZINACH

■ Grafika artystyczna

5 listopada, godz. 17.00–18.30

Warsztaty dla młodzieży i dorosłych z tłumaczem PJM. Warsztaty grafiki warsztatowej, w tym również z linorytu, techniki druku wypukłego. Niektóre warsztaty oferują możliwość wykonania własnych notesów, pocztówek lub grafik.

ZAGADKA DLA KILKULATKA

■ IV edycja Biennale Industrii / Wielkie przemysłowe wędrówki

7–8 oraz 14–16 listopada

W programie liczne oprowadzania, warsztaty, wykłady, spotkania i słuchowisko.

OPROWADZANIE KURATORSKIE

■ „Jura. Kraina bez końca”

14 listopada, godz. 17.30–18.30

Nowo otwarta ekspozycja prezentująca nieprzebrane bogactwo Jury Krakowsko-Częstochowskiej: od amonitów sprzed milionów lat, po dekady współczesne, od poezji, malarstwa i fotografii do mody i biżuterii.

MUZEALNY UNIWERSYTET SENIORA. KREATYWNE SPOTKANIA

■ Warsztaty fotograficzne – fotografowanie Jury Krakowsko-Częstochowskiej

20 listopada, godz. 11.00–13.00

Kreatywne warsztaty fotograficzne.

SZTUKA NA START

■ Przemysłowe wędrówki

22 listopada, godz. 11.00–12.30

Warsztaty dla dzieci w wieku 6–10 lat. Cykl ma zaznaczyć odbiorców z muzealnymi przestrzeniami oraz wprowadzić podstawowe pojęcia związane z dziełami sztuki, takie jak kolor, kompozycja, technika. Dzieci uczestniczą w spotkaniach aktywnie, wraz ze swoimi opiekunami.

SPOTKANIE TOWARZYSZĄCE

■ Jak harcerze budowali Jurę

22 listopada, godz. 17.00–18.30

O tej mniej znanej, a niezwykle barwnej historii opowie dh. Maria Stangrecka, instruktorka harcerska i badaczka dziejów ruchu skautowego.

MUZEALNY UNIWERSYTET SENIORA. BLIŻEJ SZTUKI

■ Orowadzanie kuratorskie po wystawie „Jura. Kraina bez końca”

27 listopada, godz. 11.00–12.30

Prowadzenie: dr Michał Burdziński.

MŁODA PRACOWNIA

■ Sekcja zwłok, sztuka renesansu a anatomia, co mają ze sobą wspólnego?

29 listopada, godz. 11.00–13.00

Warsztaty dla dzieci w wieku 11–15 lat. „Młoda pracownia” to cykl spotkań artystycznych dla dzieci starszych.

ARTYSTA W ROZMOWIE Z...

■ Goście: prof. Tadeusz Sławek i Renata Polończyk-Bocięga

16 listopada, godz. 16.30–18.15

Goście: prof. Tadeusz Sławek – literaturoznawca, tłumacz, eseista, publicysta. Renata Polończyk-Bocięga – psycholożka, psychoterapeutka i interwentka kryzysowa.

OPROWADZANIE

■ Byzuch u Ferdynanda, czyli industrialny spacer po Muzeum Śląskim

każda sobota i niedziela, godz. 11.30

Przedstawimy kolekcję śląskiej sztuki sakralnej oraz wystawę poświęconą historii Górnego Śląska.

■ „Rajza po Muzeum, czyli wystawy stałe w pigułce”

każda sobota i niedziela, godz. 16.00

(nie dotyczy 2 listopada)

Muzeum Historii Katowic

BUDYNEK GŁÓWNY
ul. ks. J. Szafranka 9
tel. 32 256 18 10, 32 209 00 21
e-mail: mhk@mhk.katowice.pl
mhk.katowice.pl

WYSTAWY CZASOWE

– Wstążka w haute couture. Kreacje domów mody Chanel, Dior, Saint Laurent, Givenchy i inni – czynna od 26 listopada do 29 marca 2026 r.

– Wystawa prac uczniów niepełnosprawnych Niepublicznej Specjalnej Szkoły Podstawowej „Arka Noego” – czynna od 18 listopada do 31 grudnia.

CZWARTKOWE WYKŁADY DLA SENIORA

■ Grażyna Malek – O Tauzenie, czyli o katowickim os. Tysiąclecia

13 listopada, godz. 16.00

■ Polskie Towarzystwo Historyczne

Piotr Stefaniak – wykład „Ofka Piastówna, czyli Ślązaczki umieją być sławne...”.

12 listopada, godz. 17.00

■ Anna Zaczekowska – „Drzewo życia. Biografia Henryka Sławika – Sprawiedliwego wśród Narodów Świata”

27 listopada, godz. 16.00

DZIAŁ ETNOLOGII MIASTA

ul. Rymarska 4
tel. 32 353 95 59

WYSTAWA CZASOWA

■ Święci na sprawy wszelkie

do 25 stycznia 2026 r.

MAMA W MUZEUM

■ Miasto od podwórka

3 listopada, godz. 11.00

Spotkanie autorskie z Barbarą Lyko-Grudzińską i Małgorzatą Cekierą.

■ Ślonska bajarka

24 listopada, godz. 17.00

Warsztaty i koncert.

■ „O książkach dla dzieci i nie tylko”

24 listopada, godz. 11.00

Spotkanie z autorką Magdaleną Zarębską.

DZIAŁ TEATRALNO-FILMOWY ODDZIAŁ MUZEUM

HISTORII KATOWIC

ul. Kopernika 11
tel. 32 745 17 28, 514 499 614

WYSTAWA STAŁA

– Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków.

WYSTAWY CZASOWE

– Malując fakturą – tkaniny artystyczne Marii Błotko-Kiszki – czynna do 11 stycznia 2026 r.

– „W Poszukiwaniu wyjścia z Domu Lalki” – dyplomowa kolekcja kostiumów absolwentki MSKPU Ksenii Pushnovej – wernisaż: 6 listopada, godz. 17.00, czynna do 28 listopada.

■ Środa dla Seniora w Dziale Teatralno-Filmowym

5 listopada, godz. 12.00

■ Sto lat z Aleksandrą Śląską – jubileusz 100. urodzin aktorki

9 listopada, godz. 10.30–12.30

Dostępna będzie miniwystawa nieprezentowanych dotąd projektów kostiumów do filmu „Królowa Bona”.

■ Spotkanie Barbar śląskich

12 listopada, godz. 13.00

■ Silesia Press Cafe

13 listopada, godz. 18.00

Spotkanie z Katarzyną i Jarosławem Juszkiewiczami, dziennikarzami Radia Katowice.

■ Okno na muzykę

20 listopada, godz. 18.00

Maciej Seget – wiolonczela, klawisz, Olaf Kielesz – kontrabas.

■ „Karol Wieczorek. Portret z Móhą w tle”

27 listopada, godz. 18.00

Projekcja filmu oraz rozmowa z jego bohaterem Karolem Wieczorkiem oraz reżyserką Jolantą Ptaszyńską.

GKS na pełnych obrotach

Aż 19 meczów wszystkich sekcji sportowych GKS-u Katowice jest planowanych na listopad. Piłkarki, piłkarze, siatkarze i hokeiści intensywnie rywalizują, a tym samym kibice mogą liczyć na mnóstwo sportowych emocji.

Siatkarze GieKSy rozpoczęli sezon od siedmiu ligowych zwycięstw z rzędu i zdecydowanie przewodzą ligowej stawce. Co ważne, ich prawdziwą twardzą stała się Arena Katowice, a z meczu na mecz mogą liczyć na wsparcie coraz większej grupy kibiców. W budowaniu frekwencji ma pomóc m.in. program „Siatkarska piątka”. To wyjątkowa propozycja dla społeczności akademickiej. Dzięki programowi studenci oraz pracownicy uczelni wyższych mogą nabywać bilety na domowe mecze siatkarzy GieKSy w specjalnej, promocyjnej cenie – 5 zł. W listopadzie zespół trenera Emila Siwiorka rozegra aż cztery domowe spotkania i w każdym z nich będzie uchodził za faworyta. GieKSa radzi sobie jednak dotąd bardzo dobrze z tą rolą, a celem drużyny niezmiennie jest awans do PlusLigi.

Wielkim świętem na Arenie Katowice z pewnością będą piłkarskie derby Śląska. 8 listopada (sobota) zawodnicy GKS-u podejmą Piastę Gliwice. Stawka meczu będzie podwójnie ważna. Tym razem nie chodzi tylko o pokonanie lokalnego rywala, ale także o zapewnienie sobie bezpiecznej lokaty w tabeli PKO BP Ekstraklasy. Oba zespoły nie punktowały dobrze w pierwszych meczach sezonu i teraz muszą gonić rywali. Kibice z Katowic mogą być jednak dobrej myśli, bo GKS pokazał już, że potrafi rozegrać fantastyczne spo-

tkania. Tak było w meczach z Motorem Lublin (5:2) czy z Koroną Kielce (1:0). Choć w drugim z tych spotkań padła tylko jedna bramka, to zawodnicy zademonstrowali ponadprzeciętne zaangażowanie i waleczność. Dodajmy, że po spotkaniu z Koroną na kibiców czekała niespodzianka. Na telebimach Areny wyemitowano gratulacje dla GieKSy od... Mai Todd, czyli Miss Polonia 2025. Katowiczanka była gościem honorowym tego spotkania.

Po krótkiej przerwie do rywalizacji wracają też piłkarki GKS-u. W związku z udziałem w europejskich pucharach katowiczanki mają za sobą rekordową liczbę spotkań, więc odrobina wypoczynku była im bardzo potrzebna.

W listopadzie czekają je jednak cztery mecze ligowe. Na dodatek podopieczne trener Karoliny Koch rozegrają spotkanie Orlen Pucharu Polski kobiet. Po wyeliminowaniu Respektu Myślenice GieKSa wylosowała Rekord Bielsko-Biała. Mecz zaplanowany na 15 listopada (sobota) będzie okazją do rewanżu za sensacyjną porażkę, jaką katowiczanki odnotowały w spotkaniu 1. kolejki sezonu ligowego.

Trwa też rywalizacja w ramach Tauron Hokej Ligi. Zespoły wkraczają już w trzecią rundę rozgrywek. Obecny sezon obfituje w wiele zaskakujących wyników, a w tabeli panuje niesamowity ścisk, bo drużyny prezentują podobny poziom. Niemal wszystkie mecze mają

wyrównany przebieg, a za naszą drużyną jest wiele spotkań, które musiały być rozstrzygane w dogrywkach bądź rzutach karnych. W Saticie czekają nas w listopadzie starcia m.in. z Polonią Bytom i Energią Toruń. ■

.....
Szczegółowe informacje o terminach meczów wszystkich drużyn GKS-u można znaleźć na www.gkskatowice.eu.

Bilety i karnety na mecze GieKSy są dostępne na stronie internetowej bilety.gkskatowice.eu oraz w stacjonarnych punktach sprzedaży (RCiT – Katowice, Rynek 13, i Oficjalny Sklep GKS-u – Katowice, ul. Bukowa 1a).

Mistrzynie Europy rodem z Katowic!

Arcymistrzynie Monika Soćko, trenująca w zespole Hetmana GKS-u Katowice, sięgnęła po złoty medal wraz z reprezentacją Polski podczas Drużynowych Mistrzostw Europy Kobiet w Szachach.

Turniej rozegrano w gruzińskim Batumi. Biało-Czerwone od samego początku dominowały w stawce i nie pozostawiły rywalkom żadnych złudzeń. Polki zakończyły zmagania z 16 punktami meczowymi – dwoma więcej niż wicemistrzynie z Ukrainy i trzema więcej niż trzecie Niemki. W skład zwycięskiej drużyny oprócz naszej zawodniczki weszły: Alina Kaszlińska, Aleksandra Malcewska, Oliwia Kiołbasa i Klaudia Kulon.

W Katowicach konsekwentnie stawiamy na szachy. Sukces Moniki Soćko to kolejna nagroda naszych zawodników do coraz bogatszej gabloty trofeów zdobywanych przez szachistów i szachistki trenujących w naszym mieście. W ostatnich latach o Katowicach

głośno było m.in. dzięki takim nazwiskom jak Patryk Cieślak – mistrz świata do lat 14, Jan Klimkowski – brązowy medalista mistrzostw świata do lat 18 czy Kacper Piorun – mistrz świata w solvingu. Nasi zawodnicy odnoszą sukcesy nie tylko indywidualne, ale też drużynowe, m.in. sięgają po Puchar Polski w szachach błyskawicznych.

Nic więc dziwnego, że Katowice powoli zdobywają miano stolicy polskich szachów. Tę nazwę potwierdzają zarówno znakomite wyniki naszych szachistów, jak i zaangażowanie miasta w rozwój tej dyscypliny oraz organizację wydarzeń o międzynarodowej randze.

Nie ma w tym przypadku, że Katowice odwiedził niedawno aktualny mistrz świata w szachach klasycznych Dommaraju Gukesh, a w 2026 r. nasze miasto będzie gospodarzem Indywidualnych Mistrzostw Europy w Szachach. ■

KAMIL KALKOWSKI

